ERIC de NOORMAN

door HANS G KRESSE

1.
De twintig laatsten

2.
Strijd om Heidrun

ERIC DE NOORMAN

DEEL XIII

1. De twintig laatsten

Inleiding

Na zijn avontuur met de steppennomaden keert Eric naar de burcht terug, doch onderweg wordt hij overvallen door een hevig onweder en moet een schuilplaats zoeken in een vervallen kasteel, dat slechts bewoond wordt door een zeer oude edelman en diens halfwijze dienaar. De edelman verkeert in grote ongerustheid over het uitblijven van zijn zoon. Er blijkt een legende te bestaan, volgens welke in oeroude tijden deze streken geteisterd werden door monsterachtige wezens, die in holendorpen onder de grond leefden. De legendarische Allard — een verre voorvader van de oude edelman — bestreed deze wezens met een boog en pijlen van bijzonder maaksel. Deze boog, de boog van Allard genaamd, is nog steeds in het bezit van de oude edelman, doch slechts hij, die een afstammeling is van de oude Allard, kan hem spannen. De oude Allard kon echter niet alle monsters doden, en om te voorkomen, dat zij nogmaals de schrik van de omgeving zouden worden, liet hij een burcht bouwen boven de laatste toegang tot de onderaardse holen. Daarmede sloot hij echter tevens de enorme goudschat, welke de monsters bezaten, voor de buitenwereld af. Ongelukkigerwijze was de zoon van de oude edelman niet bestand tegen de aantrekkingskracht van dit goud en hij opende de toegang tot de holen, daarmede de nog overgebleven monsters de vrijheid hergevende. De zoon betaalde zijn gouddorst met zijn leven, want hij viel als eerste slachtoffer van de bloeddorstige monsters. Gelukkig is Eric er nog, en voor de monsters — twee in getal — veel onheil kunnen stichten, doodt hij hen met de machtige boog van Allard, daarmede bewijzende een afstammeling van deze legendarische held te zijn. Uitgeleide gedaan door de dankbare oude edelman, begeeft Eric zich na dit vreemde avontuur op weg naar huis en ontmoet twee edelen, Awain en Ewoud — de laatste een vriend van zijn vader — met wie hij naar Tyrfing rijdt. Hier blijkt een complot te bestaan, waarvan de oude Leenheer Olaf de dupe dreigt te worden. Heer Vagen, bijgenaamd de Fret, blijkt de aanstichter te zijn van deze intrige en zo geraffineerd weten de samenzweerders hun web te spannen, dat alle schuld van de moorden, welke tijdens Eric's verblijf op Tyrfing plaats vinden, zich op de schouders van één man schijnt te stapelen: burchtheer Olaf: Eric laat zich echter niet om de tuin leiden en geholpen door zijn getrouwen, Ewoud, Awain, Pum-Pum en de dochter van Heer Olaf Heidrum, weet hij de ware schuldige te ontmaskeren. Het scheelt echter geen haar, of het was te laat geweest, want reeds heeft de Fret zich van het magische, onoverwinlijke zwaard TYR meester gemaakt. Er volgt een heroïsch duel tussen Eric en het zwaard Tyr, in de hand van Vagen, en alleen door een toeval weet Eric dit gevecht in zijn voordeel te beëindigen, waarbij een gedeelte van de burcht instort en de samenzweerders met hun aanvoerder Vagen onder het puin bedolven worden. Als Eric nu naar huis terugkeert, vergezelt hem Heidrun, de dochter van de in zijn eer herstelde Leenman Olaf

Aan het hoofd van een kleine schare rijdt Eric de Noorman in een stemming van blijde verwachting naar Wogram's burcht, het slot van zijn voorvaderen. Hoe zal Winonah het maken? En Erwin, zijn zoon? Lang is de weg nog die voor hen ligt. Reeds vier dagen geleden hebben zij de muren van Tyrfing verlaten, nagestaard door burchtheer Olaf. Met hoeveel ontroering heeft deze zijn koning dank gezegd voor het afwenden van de gevaren, die de burcht van Tyrfing bedreigden. De kostbare helm, die de Noorman nu draagt, bewijst de dankbaarheid. Eeuwenoud is deze helm, geschenk van Eric's voorvaderen aan het geslacht Tyrfing. Steeds verder gaat de tocht, door dichte bossen en langs vruchtbare velden, over de heuvels en door holle wegen. Met vreugde heeft Awain de taak op zich genomen te zorgen voor Heidrun, Olaf's enige dochter, die aan het hof van koning Eric haar opvoeding zal voltooien. De stoere krijgsman wijkt geen ogenblik van haar zijde, diep onder de indruk van de schoonheid van het meisje en wat onbeholpen in zijn pogingen om zijn gevoelens te verbergen. De oude ridder Ewoud, die achter het tweetal rijdt, kan soms een glimlach nauwelijks onderdrukken. Pum-Pum sluit de stoet. Zijn ezeltje heeft wel eens moeite het tempo vol te houden, maar dat bemerkt Eric spoedig genoeg om dan met wat minder spoed de kleine trouwe dienaar weer te laten bijkomen. Op de top van een heuvel gekomen, houdt de koning plotseling in. Wat is daar in de vallei aan de hand? Waar trekken die mensen heen? Zij zien er vermoeid en verschrikt uit. Vrouwen en kinderen ziet Eric er ook bij. Een paar magere paarden en ezels gaan onder zware lasten gebukt en ook de mannen torsen pakken op de rug. Zijn zij op de vlucht? vraagt Eric zich af. Hij wendt zich tot de anderen. „Wacht hier een ogenblik!" beveelt hij en meteen geeft hij zijn paard de sporen, de heuvel af, en rijdt naar de stoet vluchtelingen ....

EEN STOET VLUCHTELINGEN

Niet zonder argwaan en met een opgejaagde blik in de ogen kijkt de man met het zware pak op de rug op. Wie is deze ruiter in volle wapenrusting, die daar plotseling voor hem staat? „Waar trekt gij heen?" vraagt Eric vriendelijk. „Wat is er gebeurd dat gij zo met al uw have en goed door het land trekt?" De man ziet angstig om zich heen en antwoordt half fluisterend: „Het is de nevel, heer!" Uitvorsend ziet de Noorman hem aan. „De nevel", herhaalt hij. „Wat bedoelt ge daarmede? Zijt ge gevlucht voor een nevel?" Heftig knikt de man en snel, haast struikelend over zijn eigen woorden, begint hij te spreken: „Welvarend was ons dorp, heer! Vruchtbaar was ons land en wijd in de omtrek was er geen schoner vee dan het onze. Maar toen . . ." Er gaat een huivering door de armzalige gestalte van de man. Zijn ogen ontmoeten die van Eric, alsof ze hulp zoeken en hij gaat verder: „Het werd steeds erger! Geen gras wilde nog groeien. Alle gewassen gingen dood . . . Wij moesten wel wegtrekken . . . We konden de beesten niet meer voederen en onze eigen leeftocht raakte op . . . De nevel . . ." Tranen verstikken zijn stem. Met diep medelijden ziet de koning op de man neer. Angstig komen de andere vluchtelingen samen. Eric wendt zich om in het zadel en kijkt in de richting, vanwaar de stoet is gekomen. Neen, hij bespeurt niets van een nevel, maar kijk, daar . . . Tegen de helling van de heuvel op nadert een nieuwe karavaan van armzalige vluchtelingen voor iets, waartegen zij niet bij machte zijn te strijden. „Vertel!" zegt Eric, „wat is dat die nevel?"

Een oude vrouw met doorgroefd gelaat kwam naar voren en antwoordde in de plaats van de man met het pak: „Wij weten niet wat er met die nevel is, waar hij vandaan komt. Maar de dreigende lucht kwam steeds dichter naar voren. Hier en daar kwamen kale plekken in het bos en op het land, daarna steeds meer." „Waar komt gij dan vandaan?" vraagt Eric verontrust. „Van wie is dat leen?" De oude schudt het hoofd. „Van niemand, heer!" En onheilspellend voegt zij er aan toe: „Leenheer kan aldaar de dood slechts zijn!" Nadenkend staart de Noorman voor zich uit. Deze landstreek behoort tot zijn rijk en de mensen tot zijn onderdanen. Hij moet er meer van weten, van wat er daar in de grensgebieden geschiedt. Zou de dodende nevel het gehele land kunnen bedekken? Met weemoed denkt Eric aan het weerzien met Winonah en hoezeer hij zich daarop heeft verheugd, maar deze mensen ... Hij is hun koning! Met een bruuske beweging doet hij zijn paard keren, want op de heuvel wacht zijn gevolg. „Heer Ewoud!" zegt Eric kalm. „Gij brengt met ridder Awain de jonkvrouw veilig naar Wogram's burcht. Pum-Pum zal mij vergezellen. Ik moet deze zaak onderzoeken!" In weinig woorden vertelt hij wat hij van de vluchtelingen heeft vernomen. Awain biedt aan hem te vergezellen, maar hij wijst zijn aanbod af. „Zorgt gij voor Heidrun!" zegt hij. „Spoedig hoop ik u op Wogram's burcht te treffen." Het ontgaat hem niet, dat een trek van diepe teleurstelling op Heidrun's gelaat gekomen is. Maar Eric kan niet zien hoe trots en verheugd Pum-Pum op zijn ezeltje zit. „Ik weer meester vergezellen op groot avontuur!" denkt de kleine, dappere man. „Ik meester helpen!" Zo scheiden hun wegen en met een korte groet rijdt de Noorman vastberaden het onbekende tegemoet, Pum-Pum op zijn ezel naast hem. Wat zal hun in het nevelgebied wachten ...?

In een matig tempo rijden zij uur na uur voort. Slechts nu en dan wordt een enkel woord gewisseld. De Noorman is met zijn gedachten voortdurend bij het nieuwe gevaar, dat zijn land bedreigt. Wat denkt hij te vinden in die onbekende streken? Hij weet het niet. Kan hij iets uitrichten tegen de krachten van de natuur? Pum-Pum denkt met spijt aan Erwin. Maar zijn teleurstelling komt op de achtergrond bij het vertrouwen, dat de meester hem nu weer schenkt. Langzaam begint het landschap te veranderen. Eenzaam was het reeds van het begin van deze tocht af. Geen menselijk wezen heeft hun pad meer gekruist. Maar het terrein wordt ongemakkelijker, het pad, dat zij volgen, smaller. De verlatenheid van deze wilde natuur begint hen aan te vallen. Er hangt een beklemming in de lucht, die iets heeft van een waarschuwing: hier, vreemdelingen, zijt gij niet welkom! De stilte wordt angstaanjagend. Geen vogelgesjirp wordt meer gehoord, geen wiekslag in de ijle lucht. Daar rijden zij, de koning en de dwerg, met slechts de doffe klank van de hoeven der rijdieren in de oren . . . Pum-Pum komt er diep van onder de indruk. Zeker, hij voelt zich wel gerust naast zijn grote meester, maar er is iets onbehaaglijks in hem, iets dat hem toch angstig maakt . . . . Huiverend trekt hij met de schouders en slaat van terzijde een blik op de Noorman. „Meester wel goede richting gaan?" vraagt hij voorzichtig. Hij wendt de ogen van Eric af en gaat voort: „Niet beter eerst naar burcht en met veel mannen nevel zoeken . . . later?" De Noorman schrikt op uit zijn gepeins. Met een toegeeflijke glimlach ziet hij op de kleine man neer. Maar dan schudt hij vastberaden het hoofd. „Neen, Pum-Pum! Wij mogen zoveel tijd niet verliezen. Wij moeten vooruit, naar waar de nevel is, voor het misschien te laat is!"

Voort gaat de tocht van de Noorman en Pum-Pum. Het doel, dat zij niet kennen, schijnt nu toch naderbij te komen. Loodgrijze wolken hangen laag over het landschap. Slierten van een dampige mist reiken hier en daar tot aan de grond. Eric's gelaat en handen voelen klam aan. Dit moet het begin zijn van de nevel ... De weinige bomen rondom hen bevestigen deze gedachte. Ze staan daar treurig, half beroofd van bladeren en takken, droog en verdord met uitgebeten stammen, als kaalgevreten door een zwerm sprinkhanen ... Bij een half-ingestorte lege schuur stijgt Eric af en Pum-Pum volgt zijn voorbeeld. Blijkbaar is dit vroeger een schuilplaats geweest voor het vee. Verbaasd ziet de kleine man, dat zijn meester geen belangstelling heeft voor de ruïne. Wat doet de koning daar nu? Eric boort zijn hand diep in de vochtige grond en bekijkt opmerkzaam de korrels. „U zoeken schat, meester Eric?" vraagt Pum-Pum. De Noorman schudt het hoofd. „Neen, Pum-Pum! Wormen zoek ik!" Met uitpuilende ogen kijkt de dwerg hem aan. „Ik vind geen wormen, Pum-Pum", legt Eric uit. „Ook de kleinste diertjes kunnen in deze streek niet meer leven, omdat er niets meer groeit. De nevel vernielt de planten!" Zij stijgen weer op, de koning zwijgend, Pum-Pum angstig. Een kale vlakte strekt zich nu voor hen uit. Bij een Hunnebed houdt Eric zijn paard in. „Een oud graf van zwerfstenen!" vertelt hij Pum-Pum. „Zie, daar ligt er weer een en daar ginds ook. De oude vrouw had gelijk, toen zij zeide, dat de dood hier de leenheer was ..."

Opmerkzaam neemt Eric de toestand in het gravengebied op. Deze half-ingestorte steenhopen liggen schijnbaar volkomen wanordelijk door elkaar. Maar al spoedig stelt hij vast, dat zij in werkelijkheid als het ware links en rechts van een oude doorgang liggen. Zou hier eeuwen geleden een weg geweest zijn? En hoeveel vorsten zijn langs deze weg naar hun monumentale, stenen rustplaatsen gebracht? „Wij volgen dit pad!" besluit Eric. Pum-Pum kijkt hem verbijsterd aan. „Langs die ... die ..." „Langs die graven!" vult de Noorman aan. Zachter zegt hij: „Gij behoeft niets te vrezen, Pum-Pum! Ik ben blij, dat ge mij vergezelt!" Een wijle vergeet de kleine man zijn angst voor deze lof van zijn meester. Nader en nader komen zij nu tot het gebied, waar de nevel alles omhult in een dodelijke greep. Eric's rijdier laat een angstig gehinnik horen en het ezeltje trekt schuw met de kop. Maar verder moeten zij, steeds maar voort, de nevel tegemoet, de nevel in, die om hen heen begint te vallen... Weldra rijden ze daar als doorwaadden ze een diepe rivier van eindeloze breedte. Het arme ezeltje is nauwelijks zichtbaar. Maar Eric staart voor zich in de verte. Dan plotseling is het alsof er een scheur valt in deze klamme mantel. Eric houdt zijn paard in. Vlak voor hen strekt zich een diep ravijn uit, dat loodrecht naar beneden voert in een duizelingwekkende diepte. Zover het oog reiken kan, naar links en naar rechts, strekt de steile wand van de afgrond zich uit met grillige kanten alsof de aarde hier plotseling afgebroken en omlaag gezonken was. „Daar boven het ravijn is de nevel het dichtst!" wijst Eric zijn kleine metgezel. „Wij moeten in deze afgrond afdalen!"

Het kost Eric niet veel tijd om vast te stellen, dat zij op deze plaats geen mogelijkheid hebben om in het ravijn te komen. „We moeten een plaats vinden, waar we kunnen afdalen, Pum-Pum", zegt de Noorman. „Gij gaat naar rechts, ik naar links, om de rand van het ravijn te onderzoeken. Merkt ge iets op, roep mij dan!" Met wijd-opengesperde ogen ziet Pum-Pum zijn meester aan. Bibberend zegt hij: „Pum-Pum rechts, alleen langs ...?" Als verwezen doet hij een stap achterwaarts, neemt zijn ezel bij de teugel en begint, zonder nog een woord te zeggen, langs de afgrond te lopen. Welwillend ziet Eric hem gaan. Trouwe kleine man, denkt hij. Moeizaam begint ook hij te speuren naar een plaats van afdaling. Maar het ziet er niet hoopvol uit. De kale rotswand biedt geen enkel houvast en de diepte is niet te peilen. Maar het staat voor hem vast, dat hij alleen daar beneden de oorzaak kan vinden van de vernietigende mist. Onwillekeurig huivert Eric. Er ligt een kille dreiging in die klamme lucht. Een opgewonden kreet van Pum-Pum doet hem omzien. De dwerg zwaait met beide armen en snel keert de Noorman op zijn schreden terug om zich weer bij hem te voegen. „Meester! Een pad!" roept Pum-Pum al van verre. De Noorman komt met zijn paard naderbij. De kleine man heeft gelijk. Het is eigenlijk meer een trap dan een pad. Een vooruitstekende punt in de rotswand heeft deze trap aan hun blikken verborgen. Een langzaam omlaag lopende trap met zeer brede treden, eigenlijk meer een aaneenschakeling van terrassen. „Wij gaan naar beneden, Pum-Pum!" zegt Eric vastbesloten. „Deze trap moet door mensenhanden gemaakt zijn. Zullen wij in de afgrond mensen vinden?"

DE TRAP NAAR DE DIEPTE

De treden van de geheimzinnige trap langs de rotswand zijn breed genoeg om de rijdieren mee omlaag te nemen. De Noorman wil ze in geen geval alleen boven achterlaten. Schoorvoetend volgt Pum-Pum zijn meester. Als vastgekleefd tegen de rotswand, die steeds hoger boven hen uitrijst, slingert de trap zich langs de grillige kanten van het ravijn. Aan hun rechterhand gaapt de eindeloze diepte. Strak voor zich kijkend gaat de Noorman verder. Daar maakt het pad een bocht. Is dat het einde. Moeten zij weer terug? Neen, een boogvormige opening wordt in de rotswand zichtbaar en tot zijn grote verbazing stelt Eric vast, dat de trap hier in de rotsen verdwijnt, smaller, als een schacht in de steenmassa's, een half-duistere toegang naar het binnenste der aarde ... Glibberig zijn de treden en Eric moet het paard met de uiterste behoedzaamheid leiden om het niet uit te laten glijden. Pum-Pum volgt op enige afstand. Zijn kleine voeten plassen in het water, dat in uithollingen van de treden is blijven staan. Dodelijk verschrikt blijven ze plotseling stilstaan. Een vleermuis wiekt weg. Hersdemend bedenkt Eric, dat hier dus dieren leven? Ja, het klopt, dat mos daar tussen de stenen! Hier schijnt de nevel dus nog niet te zijn doorgedrongen. Zijn vermoeden wordt bevestigd, wanneer de trap eensklaps eindigt. Een geheimzinnig licht glinstert op de vochtige wanden van wat hun een grot toeschijnt van oneindige grootte. Pum-Pum komt zo dicht mogelijk bij zijn meester staan. Vreemd gevormde struiken en bladeren zien zij, een weelderige plantengroei, die hun nog meer angst aanjaagt dan de kale verlatenheid van de naakte rotsen. Doch slechts een ogenblik. „Wij moeten deze grot onderzoeken!" zegt Eric. „Welk geheim wacht ons hier?"

De aanblik van deze dichtbegroeide grot is, nu de eerste verrassing voorbij is, een verademing. Plotseling voelen Eric en Pum-Pum beiden hoe hongerig zij zijn geworden tijdens de urenlange rit door het onherbergzame land. „Eten kunnen?" vraagt Pum-Pum weifelend, maar met begerige ogen. De Noorman onderzoekt een van de grote, appelachtige vruchten. Neen, daar kan geen kwaad bij zijn. Eric is met de natuur al van jongsaf vertrouwd. „Probeer maar eens, Pum-Pum!" zegt hij vriendelijk en zet zelf ook de tanden in een sappige vrucht. De kleine man valt er op aan en kan bijna niet ophouden. De Noorman waarschuwt hem niet te veel in eens te eten. „Wij blijven hier?" vraagt Pum-Pum aarzelend. Eric schudt het hoofd. „Wij moeten verder" zegt hij beslist. „Dit kan nog niet de bodem van de vallei zijn. Wij moeten een andere uitweg zoeken in deze grot, misschien een weg, verder naar beneden!" „Pum-Pum niet voelen prettig!" zegt de dwerg benauwd. De Noorman glimlacht. Hij kan Pum-Pum's angst best begrijpen. „Blijf maar dicht bij mij!" zegt hij vriendelijk. „Wij zullen de rijdieren hier laten. Dan kunnen zij ook weer op krachten komen. Kijk maar!" Hij wijst op het ezeltje, dat rustig staat te grazen. Moeizaam onderzoeken zij de grot. Door de dichte struiken moeten zij zich een weg banen. Maar overal schijnt hetzelfde flauwe licht, geheimzinnig en zonder dat men kan zeggen waar het vandaan komt. Een uitgang is nergens te zien. De Noorman bekijkt nauwkeurig de plantengroei. Is het verbeelding of groeit het daar in die richting minder dicht? Kan dat een verwilderd en dichtgegroeid pad zijn? Zo snel mogelijk, Pum-Pum steeds op zijn hielen, werkt Eric zich door de wat lagere struiken heen. En inderdaad verschijnt daar voor hun ogen een lichtplek, als uitgespaard in de duistere rotswand. Dat moet de gezochte uitgang zijn! Met de ogen knipperend tegen het plotselinge felle licht treedt Eric door de lage boog de grot uit. Wat hij daar ziet, doet hem de adem stokken...

EEN GEVAARLIJKE TOCHT

Ondanks de ijzingwekkende aanblik van deze tweede trap, heeft de Noorman stoutmoedig de voet op de eerste treden gezet. Nauwelijks een halve meter breed is deze verbinding met de rotsen, daar ver aan de overkant. Als een smalle muur van adembenemende hoogte rijst de trap op uit de diepte van het ravijn en slingert zich in grote bogen, langzaam dalend voort. De Noorman is zich ervan bewust, dat iedere misstap onherroepelijk de dood betekent. Hij waagt het even terzijde te zien, maar die blik in de eindeloze ruimte doet hem duizelen. Snel vestigt hij zijn ogen weer op de treden. „Voor u zien, Pum-Pum!" roept hij de kleine man toe. Zijn stem wordt weerkaatst als door duizend echo's, die weer op hen komen aanrollen. „Als uw leven u lief is, kijk niet terzijde!" „Ja meester Eric!" roept Pum-Pum. „Ik blijf vlak achter!" Deze tocht vergt het uiterste aan moed en zelfbeheersing. Pum-Pum schijnt zijn angst te boven en loopt als in een droom, de ogen strak gevestigd op de brede rug van zijn meester. Hij merkt zelfs niet de lugubere vleugelslag van de vleermuisachtige monsters die om hun oren vliegen. Eric bemerkt het wel en het geluid trilt door al zijn zenuwen. Maar hij dwingt zich om vooruit te blijven kijken. Hier is aan terugkeren niet te denken! Maar tot zijn grote opluchting ziet hij de rotswanden nader komen. Even trilt een nieuwe schrik door hem heen, dat de trap daar plotseling zal eindigen. Maar hij vermant zich. Dat kan niet mogelijk zijn. Neen, daar ziet hij de spleet al waarin de trap verdwijnt. Blijkbaar wacht hun daar een nieuwe gang in de rotsen. Onwillekeurig sneller lopende, bereiken Eric en Pum-Pum de rotsen die hun, ondanks de kale naaktheid van het gesteente, een gevoel van grote veiligheid geven. Maar weer wacht hun een verrassing. De trap gaat voort in het binnenste van dit gebergte, maar niet langer zijn zij de enige menselijke wezens in deze steenmassa's! Daar, nog geen dertig meter lager ligt een mannengestalte op de trap met klauwende handen als in doodsnood strevende om naar boven te komen. Wie kan die man zijn die hen als het ware tegemoet komt?

Zo snel zijn korte beentjes hem dragen kunnen, volgt Pum-Pum zijn meester tot waar de gestalte op de trap ligt uitgestrekt. Voorzichtig keert Eric de man om en met verbazing ziet hij hoe fors van bouw de onbekende is. „Hij leven!" zegt Pum-Pum opgewonden. „Ogen mij aankijken!" De kleine man heeft gelijk. Maar er ligt een nietszeggende blik in die donkere, starende ogen, die iets schijnen te zoeken in een eindeloze verte. Nauwlettend beziet Eric het wat platte gelaat, zodat zijn oor bijna de mond van de ander raakt. Gestamelde klanken vangt hij op. „De ... laatsten ... twintig ... laatsten ... twintig ... mij ... niet ... gelukt ..." Zijn hoofd valt opzij. Ernstig komt Eric overeind. Pum-Pum staart meewarig op de vreemdeling neer. De Noorman wenkt hem zwijgend dat zij verder moeten gaan. Trede voor trede gaan zij naar beneden. Zullen zij zo in de vallei komen? Het staat nu voor de Noorman vast, dat daar mensen moeten wonen. Een volk van reuzen misschien, zoals de vreemdeling, die zij daar vonden? Wat zou hij bedoeld hebben met die „laatsten"? Weer maakt de rotstrap een bocht. Ver beneden zich ziet Eric een nauwe lichtspleet. Ondanks de vermoeidheid, die hem bekruipt, begint hij sneller te lopen en Pum-Pum blijft zo dicht mogelijk achter hem. Vlak voor de laatste treden houdt de Noorman stil. Ja, zij komen weer in de open lucht terecht. Hij wenkt Pum-Pum om wat achter te blijven en treedt behoedzaam naar buiten. Hoog boven hem ziet hij de hemel. Bleek schijnt de avondzon, gedempt door dezelfde nevel, die zij boven hebben gezien, maar die hier oneindig veel verderaf schijnt te zijn. Scherp luisterend gaat Eric langzaam vooruit. Pum-Pum volgt schoorvoetend. Ja, zij moeten op hun hoede zijn. Welk geheimzinnig gebied betreden zij hier, zo ver onder de oppervlakte van de aarde?

WAT DREIGT ER?

In de vallende avondschemering zoeken de Noorman en Pum-Pum hun weg door het valleiland. In een woud van jonge bomen moeten zij zich voortworstelen door dicht struikgewas. Telkens weer bejemmeren doornige planten hun doortocht. Dan moeten zij terug om het aan een andere kant te proberen. Pum-Pum krijgt het weer te kwaad. Het wordt steeds donkerder en de vreemde stilte, die hen onheilspellend omringt, jaagt hem vrees aan. „Wij niet dwalen?” vraagt hij weifelend aan de koning, terwijl hij stilstaat en wat aan zijn buisje frommelt. De Noorman volgt zijn voorbeeld en neemt zich de zware helm van het hoofd. Hij voelt zich wat onrustig, alsof er een vreemde dreiging in de lucht hangt. Wat moeten zij doen? Als het straks helemaal donker is, kunnen zij immers niets doen? „Kom, Pum-Pum”, besluit hij. „Ginds zie ik een open plek. Wij kunnen ons daar te rusten leggen en bij zonsopgang onze tocht voortzetten.” De daad bij het woord voegende, gaat hij zijn kleine metgezel voor naar de aangeduide plek. Zij maken het zich zo gemakkelijk als op de kale grond maar mogelijk is. De druk van een zware, uitputtende vermoeidheid doet hen bijna onmiddellijk inslapen. Zo horen Eric en Pum-Pum niets van het geritsel, dat enige tijd later in de struiken weerklinkt. Een grote gestalte kijkt van de rand van de open plek op de beide slapenden neer. In de fel oplichtende ogen van de man verschijnt een trek van grote verbazing. Enige ogenblikken blijft hij naar de Noorman en de dwerg kijken. Maar hij waagt het niet naderbij te komen en verdwijnt snel na nog een laatste blik geworpen te hebben op die grote en dat kleine mannetje, die de vallei binnendrongen.

Enige uren zijn voorbijgegaan. Plotseling is hij daar weer: dezelfde reuzige figuur die de beide slapenden al eerder heeft begluurd. Hij is zeker meer dan twee meter lang en machtig welft zich de brede borst. Als zware koorden liggen de spieren op de behaarde armen en de naakte rug van de valleiman. Aan zijn gordel hangen een jachtmes en een koker korte pijlen. Pum-Pum draait zich onrustig om en slaat plotseling de ogen op. Hij moet even nadenken waar hij eigenlijk is. Zijn oog valt op Eric die op zijn zijde ligt te slapen, het hoofd gesteund op de rechterarm. Nu weet hij ineens alles weer. Maar wat hoort hij daar voor geluiden? Meteen zit de kleine man overeind, maar bij die beweging raakt hij met zijn arm de rug van de Noorman, die half-wakker de ogen opent. „Geluiden horen Pum-Pum!" zegt de kleine gedempt. Zijn ogen trachten de duisternis te doorboren. Eric richt zich op. „Stil!" zegt hij. „Ik hoor ook iets! „Ja, daar kraken takken, alsof iemand naderbij komt door het kreupelhout. Iemand? Maar aan de andere kant kraakt het net zo. Wat is dat? Roofdieren misschien? Of hebben de bewoners van de vallei hun komst ontdekt en willen zij iets tegen hen ondernemen? Iedere zenuw gespannen blijft Eric luisteren. Hij wendt het hoofd naar links en rechts, maar ineens deinst hij terug. Daar, nog geen tien meter van hen af, flikkert een licht door de duisternis van het bos. Het licht van een fakkel. „Daar komt iemand!" zegt Eric gedempt. „Snel Pum-Pum, wij moet hem voor zijn!"

In een minimum van tijd grijpt Eric naar zijn helm en de wapens, die hij voor de nacht heeft afgelegd. Hij duwt Pum-Pum vooruit in de richting van de bosrand. Zij moeten van deze open plek weg! Iedereen, die iets tegen hen in het schild voert, kan hen van alle zijden zien. Onder de beschutting van de struiken zal de Noorman echter rustig een aanval kunnen afwachten. Met Pum-Pum naast zich houdt Eric van terzijde het licht van de fakkel in het oog. Nog een paar schreden en zij zullen zich in de schaduw van het kreupelhout kunnen terugtrekken. Het licht beweegt niet meer. De fakkeldrager, wie het ook moge zijn en welke bedoelingen hij ook mag hebben, is klaarblijkelijk stil blijven staan. Een plotseling gerucht in de struiken doet Eric bliksemsnel omzien naar de andere kant. Bevend van angst en opwinding trekt de kleine Pum-Pum het hoofd tussen de schouders. Flitsend komt Eric's zwaard uit de schede. Een geweldige, donkere gestalte is achter hen als uit de grond opgerezen, somber en indrukwekkend, dreigend door de massieve omvang van de schouders. Eric kan het gelaat van de man niet zien, maar wat hij wel ziet is, dat hij geen vreedzame bedoelingen heeft. In de rechtervuist houdt de man een knots met stenen punten. „Achter mij, Pum-Pum!" roept Eric en hij buigt door in de knieën om een aanval van de reus op te vangen en af te slaan. Maar het is vergeefs, want terwijl de Noorman aanstalten maakt om zich te weer te stellen, komt achter het kreupelhout een reusachtige hand te voorschijn, ook met een knots gewapend. Met kracht laat de nieuwe aanvaller zijn wapen neerkomen op het achterhoofd van de Noorman. „Omsingeld!" weet de Noorman onmiddellijk en hij verliest het bewustzijn.

Eric ontwaakt uit zijn verdoving en richt zich pijnlijk op. Het eerste wat hij ziet, zijn de angstige, bezorgde ogen van de trouwe Pum-Pum. De Noorman tracht zijn nieuwe omgeving op te nemen. Is dit weer een andere grot? Maar iedere beweging van het hoofd doet hem pijn. Voorzichtig betast hij zijn schedel, waar het prikt en brandt. Ja, omsingeld waren zij beiden natuurlijk en de wapens heeft men hun afgenomen. Uit het donker op de achtergrond treden zonder enige waarschuwing drie mannen naar voren, langzaam en bijna plechtig. Pum-Pum slaat radeloos de ogen omhoog. Wat zal er nu gebeuren? De drie mannen hebben hetzelfde, indrukwekkende voorkomen als de aanvaller buiten. De middelste van de drie is blijkbaar de aanvoerder. Zijn wijde mantel steekt scherp af op de armzalige kledij van de beide anderen. Met ontzag ziet Eric, dat hij nog boven die twee, knechten blijkbaar of soldaten, uitsteekt. Bovendien lijkt hij nog langer door de witte knevels en de lange baard, die hem tot over het middel reikt. De hoofdman begint te spreken. „Wie zijt gij, dat gij hier komt binnendringen?" vraagt hij met een diepe basstem. „Wat zoekt gij in de vallei der laatsten?" Eric richt zich op en ziet hem vast aan. „De Noorman noemt men mij!" zegt hij krachtig. „Eric is mijn naam en koning der Noren de waardigheid, die ik na mijn vader Wogram bekleed!" Fier en zelfbewust heeft hij gesproken. Maar het antwoord van de hoofdman heeft hij niet verwacht. Dreigend kijkt de gebaarde man op hem neer. Een onheilspellend vuur bliksemt in zijn ogen, die samen een nieuwe spleet vormen, als het vizier van een helm. „Twintig maal twintig jaar hebben wij gewacht!" klinkt het Eric in de oren. „Eindelijk zijt gij dan gekomen! Eindelijk in onze macht, koning Eric! Gij, die de schuld draagt van ons noodlot!"

WAT IS DAT VOOR BESCHULDIGING?

Eric's verbazing over de felle beschuldigingen van de hoofdman der reuzen maakt weldra plaats voor opluchting. Hij wordt voor een ander aangezien! „Ik weet niet of gij mij vierhonderd jaar oud schat!" zegt hij rustig. „Doch zeg mij: Welk noodlot heeft de koning Eric, waarover gij spreekt, over u gebracht?" De indrukwekkende gestalte van de hoofdman richt zich nog hoger op. „Vele, vele jaren geleden", zegt hij, en zijn ogen dwalen van Eric af als zagen zij de beelden van de oudste tijden herleven, „voerde mijn volk een heftige strijd met de legerscharen van koning Eric. Na een bitter gevecht van meedogenloze hardheid werden onze mannen tot wijken gedwongen. Het gebeurde, dat onze koning tot stervens toe gewond ter aarde stortte. In de verwarring van de vlucht werd zijn val eerst niet opgemerkt. Toen zijn gevolg hem miste en het ongeluk zag, was de vijand reeds zo dicht genaderd, dat geen van zijn edelen nog de moed had een poging te doen de koning te redden en met zich mee te voeren. Stervend heeft onze koning de lafhartigen vervloekt, die hem in handen van de vijand lieten vallen. En hij richtte zijn vloek ook tegen ons gehele volk en voorspelde onze ondergang!" De hoofdman zwijgt een ogenblik als om zijn gedachten te verzamelen en gaat dan voort: „Nog voor onze vorst de laatste adem uitblies, stonden de vijanden met hun koning Eric vooraan om hem heen en hoorden zijn vervloekingen. En deze koning Eric heeft toen, omdat hij de gevallen tegenstander hoogachtte als een dapper strijder en een groot vorst, een dure eed gezworen, dat hij net zo lang tegen ons volk zou strijden, totdat naar de vloek van onze eigen koning, de laatste man zou zijn gevallen!" Als ontwakend uit een droom richt de hoofdman de ogen weer op Eric. „De laatste! Weldra zal het zo ver zijn. Twintig mannen zijn nog van ons overgebleven. Dat is het noodlot, over ons gebracht door koning Eric!"

„Wat geschiedde er na de nederlaag van uw volk?" vraagt de Noorman. Somber ziet de hoofdman der twintig laatsten hem aan. „Mijn vaderen werden uit huizen en burchten verdreven en door de wapenknechten van koning Eric gevankelijk weggevoerd en verbannen naar deze vallei om hier het einde van ons volk te vinden. Niemand van ons heeft ooit deze vallei kunnen verlaten, hoevelen het ook getracht hebben!" De oude man wacht een ogenblik en gaat dan toornig voort. „Gij zijt in twintig maal twintig jaar de eerste, die hier komt binnendringen. Gij, die u noemt koning Eric!" Eric ziet hem rustig en niet zonder meedogen aan. „Gij vergist u", zegt hij met vaste stem. „Uw leed heeft uw brein verduisterd. Niet uw koning Eric uit het grijs verleden ziet ge voor u, maar, zoals ik u reeds zeide, de zoon van Wogram, koning der Noren. Een andere Eric heeft in overoude tijden uw volk ten ondergang gedoemd!" Onwillekeurig is de toon van gezag op Eric overgegaan. „Ik ben naar deze vallei gekomen", zegt hij met krachtige stem, „om de oorzaak te zoeken van de nevel, die mijn land bedreigt en mijn volk geseld met honger en verwoesting. De nevel uit deze vallei, waarin ik met mijn trouwe dienaar langs wegen des doods, ben afgedaald!" De oude hoofdman schijnt onder deze woorden ineen te krimpen. „De nevel", zegt hij toonloos, „komt uit de grotten!" „Dan zal ik die grotten onderzoeken", zegt Eric beslist. „Wilt gij mij met uw mannen vergezellen?" Een uitdrukking van dodelijke angst komt in de ogen van de hoofdman der reuzen. De gewapende gestalten achter hem deinzen als in plotselinge schrik achteruit. „Neen", zegt de hoofdman hees, „nimmer kunnen wij die grotten betreden."

Met veel moeite gelukt het de Noorman de hoofdman der twintig matsten over te halen hem en Pum-Pum althans tot in de nabijheid van de ingang der grotten te vergezellen. Een van de reuzen volgt aarzelend het bevel van de aanvoerder op en voegt zich schoorvoetend bij hen. Nu de reuzen in Eric niet langer de bewerker van hun noodlot zien, voegen zij zich onderdanig naar zijn wensen. De wapenrusting is hem teruggegeven en met vele verontschuldigingen bewijzen de mannen aan de Noorman de aan een vorst verschuldigde eer. Eric is de eerste die op deze tocht de stilte verbreekt. „Waarom kunt gij de grotten niet betreden?" vraagt hij. Met een huivering ziet de hoofdman hem aan. „In die grotten", zegt hij langzaam, „rust sedert vier eeuwen het gebalsemde lichaam van onze laatste koning. Uw naamgenoot Eric heeft het daar doen brengen en hij heeft zelfs zijn oudste dochter belast met de bewaking daarvan. Sedert dien wordt daar steeds door een priesteres uit hetzelfde geslacht voor deze laatste rustplaats gezorgd en het bergvolk, dat in de grotten leeft, bewaakt alle toegangen." „Die opening daar", vraagt Eric, en hij strekt de hand in de richting van de rotsen, „is dat de toegang?" De oude hoofdman knikt bevestigend. Nog een kleine afstand gaat hij mee, maar dan staat hij stil. De reusachtige wapenknecht volgt onmiddellijk zijn voorbeeld. „Verder kunnen wij u niet brengen", zegt hij verlegen. „Het zou ons einde zijn. Vreemde machten van vernietiging heersen daar. De nevel", hij wacht een ogenblik, „de nevel is de laatste aanval op de twintig mannen, die nog overgebleven zijn. De priesteres doet door de mannen van het bergvolk een vuur stoken van giftige kruiden. Zodra de nevel in de vallei zal zijn binnengedrongen, zullen wij allen omkomen ..." Zonder nog een woord te zeggen keert hij zich om en gaat, door de andere reuzengestalten gevolgd, haastig terug. Eric ziet Pum-Pum vastberaden aan.

Onverschrokken betreedt Eric met Pum-Pum de grot die hem naar de oplossing van het geheim van de nevel moet brengen. Maar Pum-Pum is niet erg op zijn gemak. Hoe moedig hij ook alle verschrikkingen van de afdaling in de vallei heeft doorstaan, toch voelt hij weer zijn hart sneller kloppen. Wel is de grond waarop zij lopen vlak en veel gemakkelijker begaanbaar dan de gubberige stenen rotstrappen, maar hier valt de grootsheid van het inwendige der bergen als een last op hen. Hoog en ver rijzen de rotswanden in grillige vormen omhoog om zich te verliezen in een onbekende ruimte, waarin het oog niet vermag door te dringen. Toch, langzaam en voorzichtig voortgaand, wennen zij zich aan deze gewelven. Minder gespannen nu, houdt Eric het zwaard losser in de hand, al blijft hij gereed om bij het minste onraad op te treden. Waar leidt dit pad hen heen? Zij kunnen niet anders dan op goed geluk voortgaan, behoedzaam en op alles bedacht. ... Een glinstering in de verte trekt Eric's aandacht. Hij snuift en weet onmiddellijk dat daar water moet zijn. En inderdaad. Enige ogenblikken later staan zij aan de oever van een brede stroom. Links en rechts belemmeren steil opgaande steenklompen de doorgang. Om verder te komen moeten zij deze onderaardse rivier oversteken. Is dit de slotgracht van de priesteres van het koningsgraf? Het water is ondoorzichtig en als met een laag olie bedekt. Vastbesloten stapt de Noorman op het water toe. „Misschien is deze stroom te doorwaden!” zegt hij tot Pum-Pum, die hem met schrik het water in ziet stappen. Daar! Hij heeft nog maar weinige stappen gedaan en het water reikt de koning reeds tot ver over de knieën. Wat moet die kleine man dan wel met zijn korte beentjes? Een woedend snuiven en proesten doet Pum-Pum verstijven. Van het midden van de stroom naderen van drie kanten weerzinwekkende monsters. Tanden als messen flikkeren in de opengesperde muilen. Met dodelijke zekerheid glijden zij op de Noorman af. De dwerg probeert te roepen, maar de angst snoert hem de keel toe. Doch Eric heeft het gevaar reeds bemerkt. Snel komen de gedrochten nader. Hij moet terug naar de veilige oever. Vlug! Het water schijnt hem als vast te zuigen, maar hij moet er komen. Kan hij het halen?

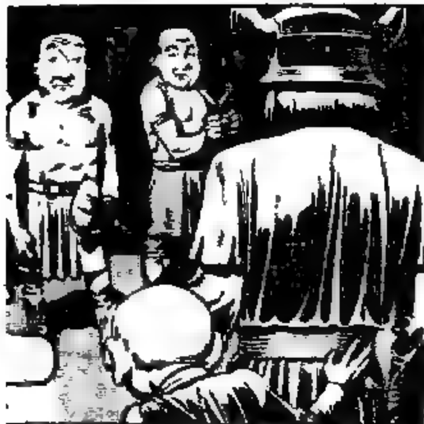
Pum-Pum houdt de kleine vuisten gebald in zulk een spanning dat zijn knokkels hem pijn doen. Maar hij bemerkt het niet eens. Gelukkig, de meester haalt het. Vergeefs richt het monster de muil omhoog, want snel trekt de Noorman zich op de kant en de geweldige kaken knersen vergeefs op elkaar. Verlicht haalt Eric adem. „Niet door kunnen!" zegt Pum-Pum benepen. „Niet kunnen vechten tegen watermonsterkrokodillen . . ." De Noorman knikt en ziet peinzend rond. „Deze bewakers kunnen wij niet verschalken, Pum-Pum", geeft hij toe. „Maar er moet toch een andere mogelijkheid zijn!" Hij richt de blik omhoog. Zou hij niet omhoog kunnen klimmen om zo aan de overkant te komen? „Pum-Pum!" roept hij ineens en het klinkt als een juichkreet. „Daar hangt onze brug!" Verbaasd kijkt de kleine man langs Eric's geheven hand. Ja, daar hangt een zwaar touw, dat kennelijk gebruikt kan worden om als zweeftouw te dienen. Maar hoe komen zij er bij? Men kan het slechts aan de overkant grijpen en losmaken van de houten pal die het vasthoudt. „Mijn boog, Pum-Pum!" zegt Eric bedaard, hoewel hij innerlijk trilt van een grote spanning. „Wanneer mijn pijl die wig vermag te bereiken, dan . . ." Hij maakt de zin niet af, maar legt een pijl op de boog van Allard. Behoedzaam maakt hij zich gereed. Altijd heeft hij met zijn pijl ieder doel kunnen treffen. Waarom zou het hem ditmaal niet gelukken? Hij richt de boog en tracht te mikken. Met een zucht laat hij het wapen weer zakken. Pum-Pum kijkt afwachtend toe. Wat doet de meester nu? Eric vermant zich en zet met een uiterste inspanning van zijn wil de neerdrukkende spanning van zich af. Weer richt hij zijn boog, rustiger nu. De pees wordt gespannen, verder en verder . . . Juichend werpt Pum-Pum de armen in de lucht. Raak! De pal valt, het touw raakt los . . .

Bliksemsnel heeft Eric zich van zijn helm ontdaan. De boog nog in de hand geklemd springt hij verend op en grijpt het omlaag zwevende touw. „Onze brug, Pum-Pum" roept hij de dwerg vrolijk toe. Maar deze ziet hem verbouwereerd aan. „Pum-Pum zweven?" vraagt hij benepen „Boven die die .. monsters?" De Noorman wuift zijn bezwaren weg „Onzin, Pum-Pum, ik breng u er over!" Nauwkeurig neemt hij de lengte van het touw op en hij meet met de ogen de breedte van de onderaardse rivier. Daarna wijst hij Pum-Pum een plaats aan op ongeveer twee meter van de oever. „Blijf daar staan, Pum-Pum!" zegt Eric, „en houdt u gereed!" Niet begrijpend stelt de dwerg zich op de aangewezen plaats op en wacht op de dingen die komen zullen De Noorman neemt het touw en loopt er zover mee achteruit als de lengte toelaat. Nogmaals schat hij de afstand. Ja, zo moet het kunnen! Hij neemt een forse aanloop en slingert zich in een wijde boog omhoog. Pum-Pum voelt zich om het middel gegrepen en veilig in de armen van zijn meester geklemd, scheert hij mee over de rivier en haar sombere bewakers, naar de overkant, waar ze met een plof neerkomen. Eric beseft onmiddellijk, dat nu de gevaren eerst werkelijk kunnen komen. Zijn zij niet na het overwinnen van deze hindernis het eigenlijke gebied van het koningsgraf binnen gekomen? Vreemd, aan deze zijde van de rivier schijnt het schemerlicht verloren te gaan. Het is alsof hun ogen afstuiten op een donkere wand. Maar daar op die inktzwarte achtergrond bewegen zich vreemde lichtpunten als vurige kolen, twee aan twee. . Zijn het ogen? Door welke monsterachtige wezens worden zij hier beloerd?

Ja, ogen zijn het, die lichtpunten in de zwarte muur voor hun ogen. Menselijke wezens treden uit het duister naar voren. Maar wat voor wezens! Pum-Pum trekt zich rillend half achter de Noorman terug. Kleine, brede mannetjes staren hen aan. Ineengedrongen is hun gestalte, maar dat is het niet wat hun aanblik zo weerzinwekkend maakt. Het ligt in hun hoofden, abnormaal groot en zwaar, in die plompe neuzen en lage kale schedels. De Noorman besluit geen tijd te verliezen. „De koning der Noren staat voor u!" zegt hij op gebiedende toon. „Eric, zoon van Wogram is mijn naam! Ik beveel u mij naar uw meesteres te brengen!" De groothoofden staren de onverwachte bezoekers wantrouwend aan en houden hun primitieve wapens op hen gericht. Geen van hen verbreekt het zwijgen. Twee van de mannen, die blijkbaar de aanvoerders zijn, zien elkaar weifelend aan, om zich daarna snel in het donker terug te trekken. De overigen blijven staan. Zij gaan onze komst melden, denkt Eric. Scherp monstert hij de kleine mannetjes één voor één, die, zeer duidelijk beïnvloed door het fiere optreden van de Noorman, wat lachwekkend aandoen met hun stenen knotsen en katapulten. Het schijnt Pum-Pum, alsof aan het wachten geen einde komt. Maar eindelijk komt dan toch een der beide groothoofden weer te voorschijn en strekt de hand uit, om hen uit te nodigen voorwaarts te gaan. Zij kunnen komen. Het schijnt dat de heerseres van de grotten in hun bezoek heeft toegestemd. Met vaste tred treedt Eric voorwaarts. Pum-Pum wil hem volgen, maar de groothoofd-dwerg houdt hem terug en schudt het hoofd. Blijkbaar geldt de toestemming alleen de koning zelf. „Wacht hier op mij, Pum-Pum" zegt de Noorman geruststellend. „Deze mannen zullen u geen kwaad doen. En maak u over mij geen zorgen!" Door het donker, waarin Eric slechts flauw de wanden van de grotten kan onderscheiden, gaan zij zwijgend voort. Op verscheidene plaatsen ziet hij weer groothoofden geposteerd, alsof zij een erewacht vormen voor de koninklijke bezoeker. Zij komen in een brede, laag gezolderde gang, die op Eric de indruk maakt van de toegang tot een grafgewelf. In een flauw lichtschijnsel ontwaart de Noorman een vrouwengestalte...

Onwillekeurig vertraagt Eric zijn stap bij het naderen van de grafgewelven. Hij neemt de helm af en met een lichte buiging van het hoofd begroet hij de in het zwart gehulde gedaante. Zij heeft de ranke gestalte van een meisje en het lange blonde haar sluit haar gelaat zo nauw in, dat de droefgeestige ogen en de wat strakke mond zich nog scherper aftekenen. Schoon en regelmatig is dit gelaat, maar een dodelijke bleekheid heeft de glans er aan ontnomen. „Zoon van Wogram!" zegt zij met eentonige stem, „wat brengt u hier?" De Noorman ziet haar recht in de ogen, maar zij weerstaat zijn blik. Toch schijnt er iets te veranderen in die koude, harde uitdrukking. Het komt Eric voor, dat zijn komst haar in verwarring heeft gebracht. Vergist hij zich nu? Is zij verwonderd hem te zien? Een onbehaaglijk gevoel komt over Eric. Brengt zij juist niet hem in verlegenheid? Welke vreemde aantrekkingskracht houdt zijn blikken vast aan deze wasbleke verschijning? Zich vermanend beantwoordt hij haar vraag. „Het welzijn van mijn rijk drijft mij!" zegt hij. „Veroorloof mij met u te spreken buiten het bereik van deze... dienaren van u!" Onmiddellijk, gretig bijna, stemt ze toe. Met een kort bevel zendt zij de groothoofden heen, die schuw gehoorzamen. „Het is de nevel" herneemt Eric, „die mijn volk bedreigt. Mijn plicht als koning der Noren gebiedt mij hierover te spreken!" De priesteres, want daarvoor houdt Eric haar, ziet hem aan. „Het is mijn plicht" zegt ze, zijn woorden overnemende, „het koningsgraf te behoeden en de vloek te voltrekken aan het Volk der Laatsten. Ook met de nevel!" Haar stem klinkt harder, maar met een vriendelijk gebaar verzacht zij de indruk van haar woorden. „Volg mij nu, zoon van Wogram, volg mij naar mijn domein..."

Niet zonder aarzeling volgt de Noorman de priesteres door enige lage gangen, totdat zij voor een met ijzer beslagen deur blijft staan en deze opent. Eric treedt naar voren, maar deinst een ogenblik terug voor de koude luchtstroom die hem tegemoet komt. „Hier ligt mijn plicht!" zegt zij, wijzende op een grote stenen graftombe, gladgepolijst, maar zonder enige versiering of opschrift. „Daar rusten sedert vier eeuwen de behoedsters van dit koningsgraf!" Ontsteld kijkt de Noorman haar aan. Welk duister noodlot dwingt deze jonge vrouw haar leven te wijden aan een eeuwenoude vloek? „De hoofdman der Laatsten", zegt Eric, „vertelde mij dat de eerste behoedster van het koningsgraf de dochter was van de gevallen koning. Gij stamt dan eveneens van die koning af? Maar waarom trof haar dit vreselijk lot?" Alvorens te antwoorden gaat de jonge vrouw hem voor. Zij verlaten het gewelf en zij toont hem een andere deur. „In de ruimte hierachter onderhoudt het bergvolk het vuur dat aan de Laatsten de neveldood zal brengen ..." Eric wil iets zeggen, maar zij maakt een afwerende beweging en gaat voort. „Haar hart was in liefde ontvlamd voor een jonge koning uit het land der Noormannen, De Veroveraar geheten. Hij, die later haar vader op het slagveld zou vellen ..." Doordringend ziet zij Eric aan. „Doch het volk dreigde de vader met verbanning, wanneer hij zou toestemmen in een huwelijk van zijn dochter met hun oude vijand. De jaren vergingen en de Veroveraar huwde tenslotte een meisje uit een ander geslacht. De ongelukkige jonge vrouw zag daarop het hopeloze van haar liefde in en toen kort daarop haar vader, de koning, stierf in een oorlog tegen de Veroveraar, had het leven voor haar geen waarde meer. Zij zonderde zich af in deze grotten om over haar vaders graf te waken. Op deze wijze wreekte zij zich op haar volk, dat de schuld was van haar ongeluk en tevens bewees zij met deze daad haar onwankelbare liefde en trouw jegens de Veroveraar ... haar geliefde ... door diens vonnis over dit lafhartig volk ten uitvoer te leggen ... Die Veroveraar ..., was een zoon van Wogram! Als gij! En zijn naam was de naam die gij draagt, Eric!" Verbijsterd ziet de Noorman haar aan. Wat bedoelt zij hiermede?

„Vreemd zijn de wegen van het lot", zegt Eric langzaam. „Slechts in mijn geslacht komt bij de Noormannen de naam Wogram voor. De vorst die gij de Veroveraar noemt . . moet dus één van mijn voorvaderen geweest zijn . . ." Met verrukking ziet zij hem in de ogen. „Een innerlijke stem vertelde het mij reeds", zegt ze hartstochtelijk. „De liefde doden kan men nimmer!" Zij legt een kleine hand op Eric's schouder en gaat voort: „Geslacht op geslacht hebben onze vrouwen de herinnering aan koning Eric de Veroveraar levendig gehouden en aan hun kinderen doorgegeven. Zij geloofden, dat hij eens zou terugkeren om de ban te verbreken . . . Alles zou dan ten goede keren . . . Dan zouden de afstammelingen van Eric de Veroveraar en de telg uit het ongelukkige geslacht van de verslagen koning . . . elkander hun liefde geven. Dan zou de vloek opgeheven worden. En thans, na bijna vier eeuwen, staat gij voor mij . . . koning Eric, Wogram's zoon . . . uit het geslacht van de Veroveraar . . De Noorman zet zich over de beklemming heen, die tussen hen is gevallen, en zegt nadrukkelijk: „Veel is veranderd . . . De afstammelingen van uw oude volk behoren thans tot mijn onderdanen. Ik verzoek u mijn volk te sparen. Staak deze zinloze wraak! Wat deren u deze Twintig Laatsten, dat gij hen zoudt moeten vernietigen?" Er gaat een rilling door haar heen. Heftig schudt zij het hoofd. „Ik kan niet", zegt zij. „Mijn leven . . ." Doordringend ziet Eric haar aan. „Uw volk . . . en thans ook het mijne . . ." In heftige gemoedsbeweging staart zij voor zich uit. Het is niet moeilijk te bevroeden welke gedachten op dit ogenblik door haar hoofd spelen . . . „Breng de Laatsten hier!" zegt ze tenslotte toonloos. „Eerst dan kan ik een besluit nemen." Eric wil iets zeggen, maar driftig herhaalt ze luid: „Breng de Laatsten! Haal hen hier!"

TERUG BIJ DE TWINTIG LAATSTEN

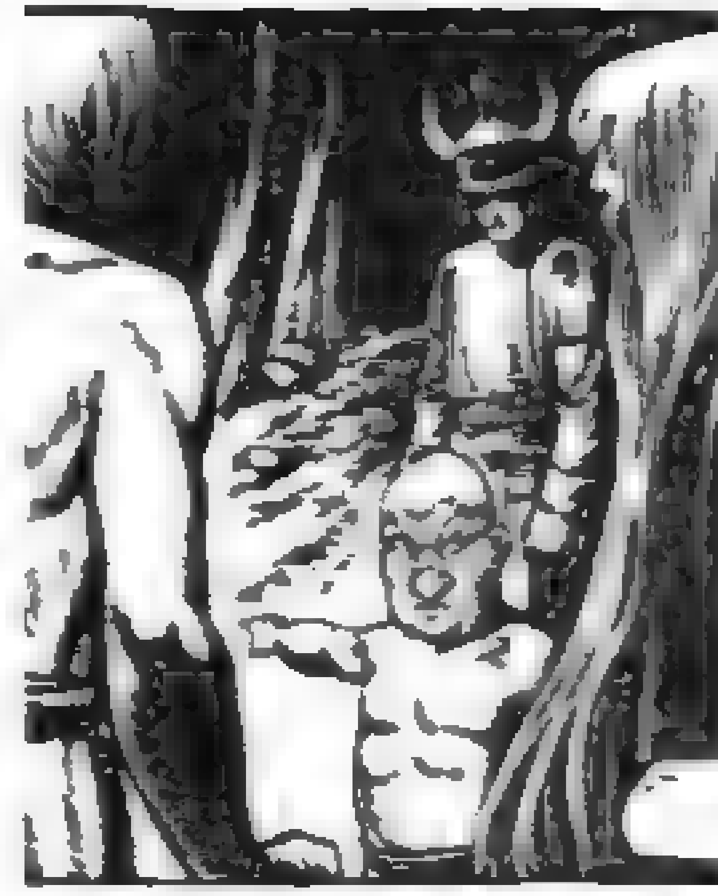

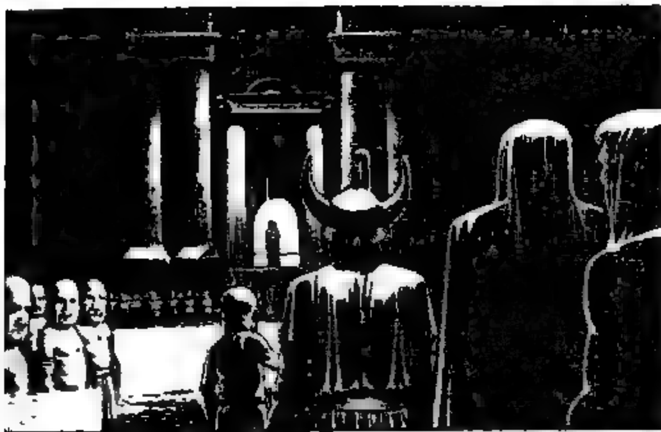
In drukkende spanning wachten de Twintig Laatsten op de terugkeer van koning Eric. In de rotsholen, waarin zij leven, staren sommigen somber voor zich uit, gekweld door bange gedachten. Anderen lopen rusteloos heen en weer. De oude hoofdman met zijn lange witte baard kan het nauwelijks uithouden. Telkens weer gaat hij 'n eindweegs in de richting van de toegang tot het gebied van de meesteres, maar iedere keer komt hij onverrichterzake terug. Dan plotseling, en toch onverwacht, komt Eric werkelijk. De hoofdman is de eerste die hem ziet aankomen en opgewonden roept hij de anderen rond zich. Ja, zij komen. De kleine Pum-Pum is er ook bij. Maar wie kan wel die derde zijn, die kleine gedrongen figuur, die aan de rechterarm van de Noorman gaat? Welk nieuws brengt de Norenkoning? Eric ziet de verbijstering in de ogen van de Laatsten. „Gij moet mij allen volgen!" zegt hij. „De priesteres wenst u allen te zien!" De mannen deinzen terug. „Neen, neen!" stoot de hoofdman uit, „dat niet!" De man van het bergvolk, die als begeleider met Eric is meegekomen, wiegelt ironisch met het grote hoofd. „Allen mee!" zegt hij met een hoge, schelle stem. „Reuzenmannen bang? Niemand hier blijven!" Hij laat een onheilspellend lachje horen en Pum-Pum kijkt hem half verbouwereerd, half boos aan. Nu zullen de Laatsten zeker niet meegaan. Pum-Pum heeft gelijk. Een van de reuzengestalten wendt zich tot Eric. „Wij zullen allen sterven!" stamelt hij onbeholpen. „De vloek verbiedt ons het gebergte te betreden!" Een voor een ziet de Noorman de Laatsten doordringend aan. „Ik heb de priesteres gevraagd u te sparen," zegt hij rustig. „Zij heeft gezegd geen besluit te kunnen nemen buiten uw aanwezigheid. Maar zij zendt u een vrijgeleide!" Een gemompel van angstige protesten komt hem tegemoet. Met stemverheffing gaat Eric voort: „Hebt ge dan in het geheel geen moed meer? De nevel gaat verder! Een zekere dood wacht u hier. Wat kunt ge verliezen?"

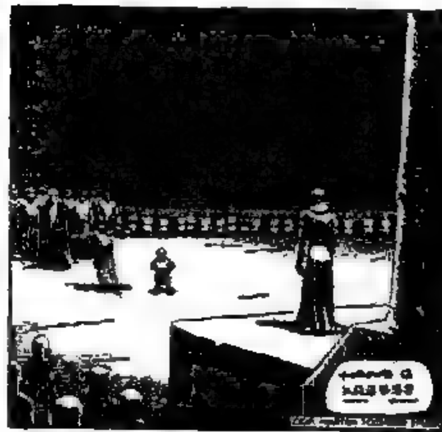

Onverwacht hakt de hoofdman der Laatsten de knoop door. Zij zullen meegaan! Zwijgend stemmen de anderen toe. Laat de koning hen dan naar de priesteres brengen! Slechts gewapend met hun lange speren gaan de Laatsten in een lange rij op weg. De eerbiedige hoofdman, een patriarch in zijn wijd, zwart kleed, gaat vooraan. Eric en Pum-Pum vergezellen hem. De man van het bergvolk sluit de zwijgende stoet. Langzaam, de voetstappen volgende van hun oude aanvoerder schrijden de mannen door het landschap van de vallei. De rotsen voor hen vormen het doel. Geslacht na geslacht hebben deze ongelukkigen zich met angst en vrees verre gehouden van die gapende opening in het gebergte. Het is hun vreemd te moede dat zij nu doelbewust die richting inslaan. Wanneer zij de duisternis van de grot betreden, voegen andere groothoofden zich bij hen. Zonder dat er een woord gesproken wordt, komen zij bij de onderaardse rivier. Huiverend van afgrijzen zien de Laatsten de monsterachtige krokodillen die de overtocht bewaken. Maar Eric stelt met vreugde vast, dat de priesteres blijkbaar duidelijke orders heeft gegeven. De halve stam van een forse boom is bij wijze van brug over de stroom gelegd. Onder het wakend oog van argwanende groothoofden gaat de Noorman voor naar de overkant. Dezelfde man van het bergvolk, die Eric de eerste tocht naar de bewaakster van het koningsgraf heeft gebracht, wacht hen op. Zonder een woord te zeggen, strekt hij de arm uit. Opnieuw aarzelen de Laatsten. Maar Eric neemt zelfbewust de leiding. „Welaan," zegt hij opgeruimd, „laten wij voortgaan. De priesteres wacht op ons!"

Voor de tweede keer betreedt Eric, nu aan het hoofd van de stoet der Laatsten, de onmetelijke ruimte in het binnenste van het gebergte. Maar het geheimzinnige lichtschijnsel is nu blijkbaar op een ander deel van de grot gericht. Die geweldige zuilen, die het kleine platvorm omvatten, heeft de Noorman nog niet eerder gezien. Als vanzelf houdt Eric de pas in. Achter zich hoort hij het onrustig schuifelen van de twintig mannen. Het is een machtige aanblik, die zich aan hun oog opdringt. In een wijde kring staan daar in dichte gelederen de mannen van het bergvolk opgesteld. Argwanend zijn hun grote hoofden naar de bezoekers toegewend. De hel-verlichte boogvormige opening, die toegang geeft tot het platvorm, wordt verdonkerd door de gestalte van de priesteres, plotseling als uit het niet oprijzend. Bewegingloos, de armen gestrekt langs het lichaam blijft de jonge vrouw afwachtend staan. Eric geeft de Laatsten een wenk en treedt verder vooruit. Op een afstand van ruim dertig meter nemen de mannen de plaats in, die hun door de groothoofden wordt aangewezen. De koning stelt zich voor hen op. Langzaam, dreigend bijna, strekt de priesteres de linkerhand uit. De wijde mouw van haar gewaad werpt grote schaduwen op de zuilen. „Zijt gij eindelijk verschenen, zonen der Lafheid?" Haar stem klinkt vlak en effen, eentonig bijna, maar de echo's doen het geluid natrillen in een onheilspellend koor. Een huivering gaat door de Laatsten heen. Maar zij spreekt verder. „Gevloekt door uw eigen vorst, zult gij laf heten bij allen, die zich mannen noemen! Reeds nadert uw laatste uur ..." Zij laat de arm zakken. De Noorman doet twee stappen voorwaarts en verheft zijn stem: „Ik breng deze mannen voor u, zoals ge gevraagd hebt! Ik verzoek u hen te sparen en de vloek te beëindigen. Uw dodende nevel bedreigt mijn rijk. Wilt ge het volk van koning Eric offeren aan de vloek over deze Twintig Laatsten? De handen wijd uitgestrekt, als legt hij daarmede het lot van allen in de hand van de priesteres, staat Eric daar. In bijna ondraaglijke spanning luisteren de Laatsten en de groothoofden toe. Wat zal zij doen?

Weer heft de priesteres de linkerarm omhoog. Zij wenkt de Noorman naderbij te treden en laat haar stem dalen, zodat zij slechts voor Eric verstaanbaar is: „Een onnoemlijke vreugde kwam in mij, koning Eric, bij uw verschijning hier. Nooit was het geloof van de vrouwen van mijn geslacht dichter bij de vervulling... haar geloof aan de wederkeer van koning Eric. Helaas, de diepste smart brengt mij uw vraag..." Het kost de jonge vrouw moeite haar ontroering te bedwingen. Eric wil iets zeggen, maar met een snelle beweging houdt zij hem terug en gaat voort: „U thans afwijzen, betekent u voor eeuwig verliezen. Liever aanvaard ik de ondergang, die mij is aangezegd voor het geval de vloek niet ten einde toe wordt uitgevoerd. Maar ..." — in haar stem trilt een zachte toon, die Eric in grote verwarring brengt — „als laatste van mijn geslacht voltooi ik de eeuwige liefde van mijn stammoeder voor koning Eric met een offer..." Zij laat de Noorman geen tijd iets te zeggen. Hoog richt de bewaakster van het koningsgraf zich op. Helder verheft zich haar stem. „Gij Twintig Laatsten! Lafheid voerde u naar de ondergang. Slechts moed en trouw kunnen u doen wederkeren in de rijen van de mensen!" Zij zwijgt even om dan, als in profetische vervoering voort te gaan: „Gij zult wonen in de vallei, zolang het koning Eric behaagt. Gij zult vermogen de Trappen der Scheiding te overschrijden, indien de koning u roept. Strijden zult gij voor hem in de hoogste nood van zijn rijk. Moedig strijdende zult gij voor één uwe behoud verwerven. Hij, de Laatste der Laatsten, zal de eerste zijn van een nieuw geslacht!" Ademloos luisteren de mannen toe. Maar nog spreekt zij verder: „Volk van dit gebergte! Ontslagen wordt ge van de plicht de graftempel te behoeden. Doof ... doof ... doof het vuur ... van de neve ..." De laatste woorden komen slechts stamelend over haar lippen. Krampachtig strekt zij de handen uit. Haar hoofd glijdt achterover. Zij zinkt op de knieën...

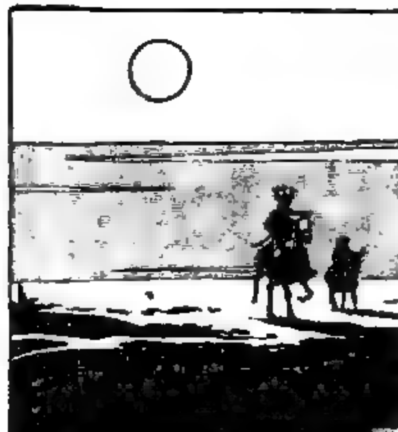

De Noorman is de eerste die zich aan de beklemming van het schouwspel ontworstelt. Met twee sprongen is hij bij de priesteres, die zo plotseling ineen is gestort. Hij knielt naast haar neer en ziet haar in de brekende ogen. Zij opent half de mond als om iets te zeggen, maar het baat niet meer. Pum-Pum, ook naderbij gekomen, kijkt verbijsterd toe. Een jonge man, een van de Laatsten, voegt zich bij hen. „Zij heeft woord gehouden!" zegt Eric langzaam. Niet begrijpend zien de anderen hem aan. Maar de Noorman denkt aan de woorden, die zij slechts tot hem gericht heeft. Peinzend richt hij zich op en wenkt de hoofdman der Laatsten. De oude man is diep geschokt. Tranen rollen over zijn wangen in het sneeuwwitte haar van zijn baard. Onmiddellijk begrijpt hij wat Eric bedoelt. Voorzichtig tilt de oude man het lichaam van de priesteres op en draagt haar op zijn armen het gewelf door. Zwijgend treden de Laatsten terzijde om als een erewacht de laatste groet te brengen aan haar, die met haar leven voor het hunne betaalde... Met Pum-Pum blijft de koning bij het tempelgebouw achter. De man van het bergvolk, die hen hier binnen heeft geleid, treedt op hem toe. „Koning Eric", zegt hij met de eigenaardig hoge stem, die deze groothoofden eigen is, „ik breng u de dank van het volk der bergen. Ook ons hebt ge verlost van een zware plicht!" De Noorman schudt het hoofd. „Niet ik", zegt hij zacht, „doch de liefde van deze vrouw!" Hij strijkt met zijn hand over zijn voorhoofd en vraagt dan: „Zijt gij de hoofdman van het volk der bergen?" De man knikt. „Vier eeuwen dienstbaarheid hielden ons hier gevangen. Uw rijk grenst aan ons gebied. Indien ooit de hulp der groothoofden u nuttig kan zijn, roep mij!"

Weergekeerd uit de grotten van het koningsgraf, maakt de Noorman zich gereed de terugweg te aanvaarden. Het gelukt de hoofdman der Laatsten niet hem over te halen nog enige dagen bij hen te blijven. Sterker dan ooit leeft in de koning het verlangen naar huis, naar Winonah en Erwin! „Onbekommerd kunt ge hier leven!" zegt Eric. „Gij weet, dat gij de vallei zult kunnen verlaten, indien ik u roep. Dan zullen de trappen geen belemmering meer voor u zijn. De Trappen der Scheiding, zoals de priesteres zeide." „We zullen op uw stem wachten", zegt de hoofdman. „Wij zullen ons de offers der priesteres waardig tonen!" De jonge man op de achtergrond, die Eric reeds enige malen heeft opgemerkt, knikt geestdriftig. Het is, alsof deze mannen met hun reuzengestalte een andere blik in de ogen hebben, nu zij van de dodende last van het verleden zijn bevrijd. Door de vallei vergezellen de Laatsten hun koning en Pum-Pum tot aan het begin van de trappen in de rotsen. „Het is nog een lange weg!" denkt Pum-Pum. Maar de koning schijnt geen aarzeling te kennen. Vastberaden zet hij de voet op de eerste trede. Dan groet hij de achterblijvenden. Voort gaat het, omhoog, terug naar de wereld, terug naar het rijk der Noormannen. Het is Pum-Pum alsof de verschrikkingen van deze weg veel minder vat op hem hebben dan op de heenreis. Zelfs de trappenmuur over de afgronden jaagt hem geen vrees aan. Veilig bereiken zij de grotten waar zij de rijdieren hebben achtergelaten. Hinnikend drukt het paard van Eric de kop tegen zijn meester aan. Vrolijk balkt het ezeltje. Weldra rijden ze weer op de begane grond. Kaal en verlaten is het land, maar het deert hen niet. Want hoog boven hen straalt warm de zon, helder en onverhuld, onbelemmerd door de nevels, die langzaam vervagen! „Gered!" schalt Eric's stem. „Voorwaarts naar Wogram's burcht!"

EINDE VAN DIT AVONTUUR

ERIC DE NOORMAN

DEEL XIII

2. Strijd om Heidrun

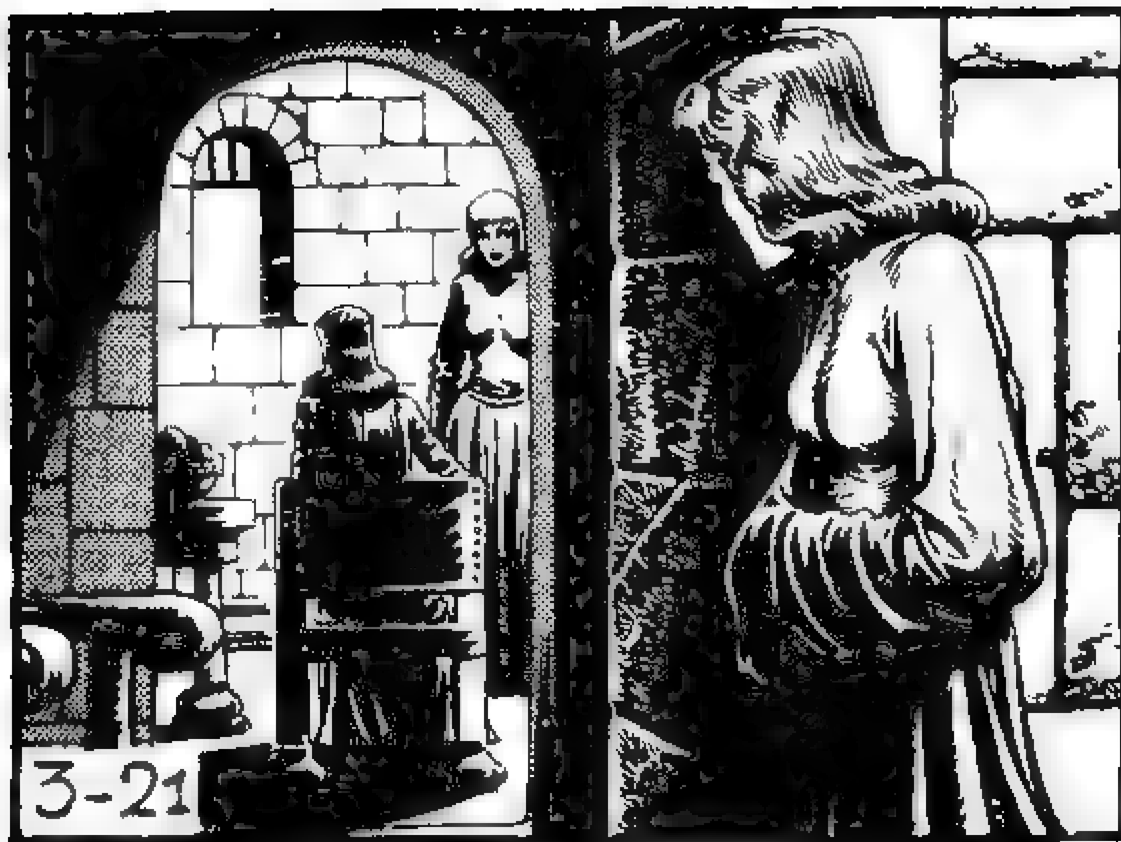

In opgewekte stemming rijdt Eric de Noorman over de heuvelen en door de uitgestrekte wouden naar Wograms burcht. Een zware druk is van hem afgevallen. De dodelijke bedreiging van de nevel is van het rijk afgewend. Slechts vergezeld door de trouwe Pum Pum die zo dapper alle verschrikkingen van de tocht naar de twintig laatsten met hem heeft gedeeld. Hij is nooit eerder in die streken geweest; de schaarse bewoners weten nauwelijks van zijn bestaan af en het wordt tijd om daar verandering in te brengen. Maar elke dag die hij langer van huis blijft, wordt het gevaar dat binnen de muren van Wograms burcht sluimert groter ...
Op Erics burcht is men nog niet van de aanstaande terugkeer van de Noorman op de hoogte. Misschien zou dan die oude pachter, die daar in de grote zaal voor de rechter moet verschijnen, niet zo somber kijken. „Je geeft de beschuldiging toe? " „Ik ... beken! " zegt de man haperend. Onrustig dwalen zijn ogen rond. „Dan word je verbannen," zegt Wendir onbewogen, „voor de tijd van vijftien jaren wegens het jagen van een koninkijk hert! " Een beweging van ontsteltenis gaat door de aanwezigen. Zeker, men kent de meedogenloze straffen van 's konings plaatsvervanger, maar dit ... Verbanning voor z'n licht vergrijp. Wat bezielt Wendir? De rechter laat zijn strenge blik door de zaal gaan en het gemompel verstomt. Zonder de radeloze veroordeelde nog een blik waardig te keuren, verdwijnt hij met een zwijgende groet naar de raadsheren achter het zware gordijn dat de achterzijde van de rechterstoel afsluit.

Met hetzelfde onbewogen gezicht schenkt Wendir zich in zijn eigen vertrek een glas wijn in. De verschijning van een jonge vrouw stoort hem in deze bezigheid. „Drage?" vraagt hij met een wat mildere klank in zijn stem. „Waarom kijk je zo ontevreden?" Met een gemelijk gebaar haalt zij haar schouders op. Zij keert haar broeder de rug toe en zegt verbeten voor zich heen: „Altijd die vrouw van Tyrfing! Die Heidrun ... " „Welnu? " vraagt Wendir effen. Het meisje barst woedend uit: „Altijd was *ik* het gezelschap van de koningin! Overal vergezelde ik haar en mij vertrouwde ze alles toe. En nu ... Sinds zij hier is, is het altijd weer Heidrun, Heidrun! Ik kan die naam niet meer horen! Ik verdraag het niet langer! Dat kind met haar vleiende maniertjes ..."
Wendir ziet rustig op haar neer. Hij haalt zijn schouders op en vult zorgvuldig zijn glas. „Je moet je daarvan niet te veel aantrekken! " zegt hij. „Straks komt Eric terug en dan ..." Hij onderbreekt zich zelf. „Er zal hier meer veranderen dan jij kunt vermoeden! " gaat hij voort. „Wat bedoel je? " vraagt zij vorsend. Wendir staart afwezig in zijn glas. Hij brengt het aan zijn lippen en leegt het in één enkele teug. „Niets! " zegt hij kort. „Vergeet het maar."

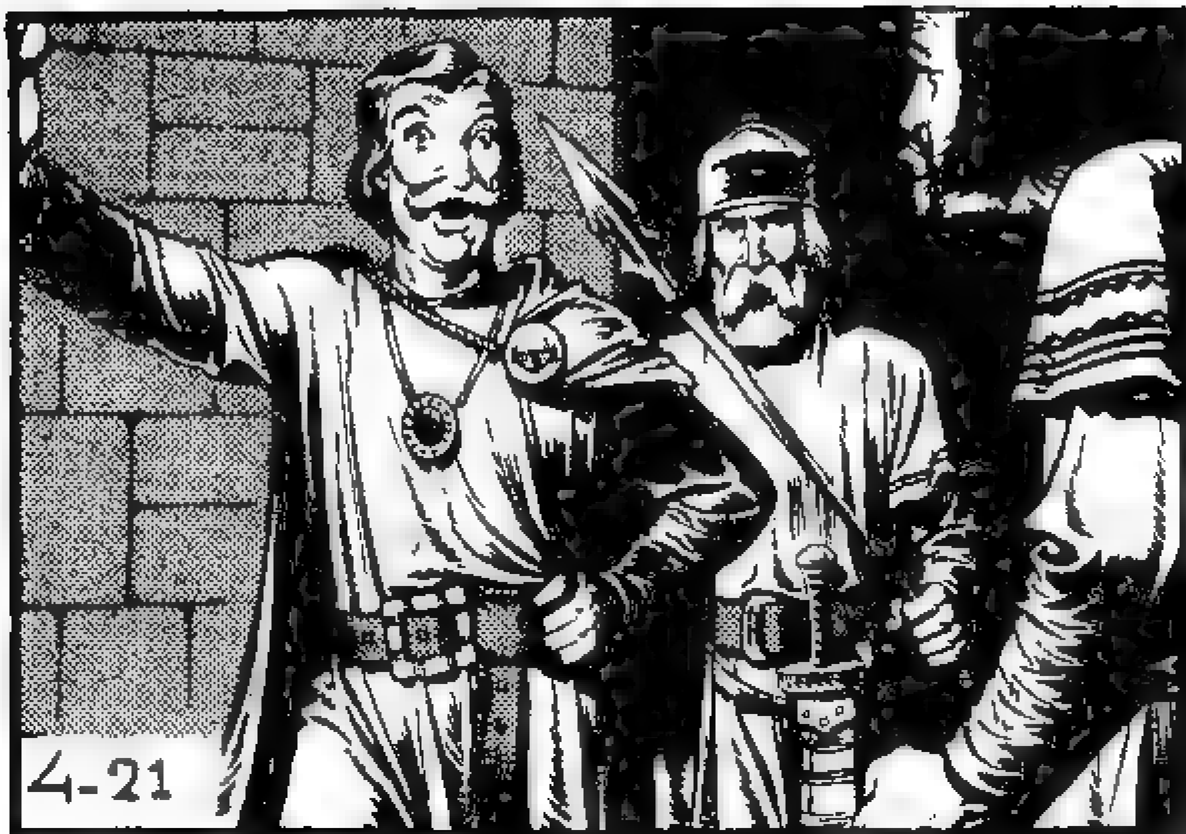

In gedachten verdiept gaat Draga naar haar kamer. Stemmen uit het vertrek van de koningin trekken haar aandacht. Onwillekeurig blijft ze staan en kijkt stiekem naar binnen. „De koning zal nu wel gauw hier zijn! " hoort Draga de koningin zeggen. „Wát een man, koning Eric! " klinkt het geestdriftig antwoord. Draga voelt opnieuw de woede in zich opkomen. Dat is de stem van Heidrun. „U had het moeten meemaken, het gevecht in de gewelven van Tyrfing! " zegt het meisje ... Geruisloos trekt Draga zich van haar luisterpost terug want Heidrun maakt aanstalten om het vertrek te verlaten. Men mag haar hier niet vinden.

Maar wanneer Heidrun door de gangen loopt, komt zij wel iemand anders tegen ... Geen rustig ogenblik heeft Awain meer gekend sedert het avontuur op de burcht van Olaf. Dag en nacht vervolgt hem het beeld van de schone Heidrun. Maar hij heeft het nog niet gewaagd haar aan te spreken. Vandaag heeft hij de stoute schoenen aangetrokken. In een fraai gewaad gehuld treedt hij haar tegemoet. „Veroorloof mij, Heidrun, u te vergezellen ..." Opgeschrikt uit haar gedachten ziet het meisje hem wrevelig aan. „Ik ga liever alleen! " zegt ze kortaf. De ontstelde uitdrukking op Awains gelaat ontgaat haar niet en half-spottend voegt ze er aan toe: „Wie een meisje wil vergezellen verzorgt toch eerst zijn haar en baard? "

Awain staart haar beteuterd na. „Verheug u! " schalt een stem in zijn oor. Verstoord ziet hij op en hij staat op het punt een scherp antwoord te geven. Maar weer roept dezelfde stem: „Verheug u, de koning komt! " Zwierig komt Halfra nader. Aan zijn vrolijk-luidruchtige stem heeft Awain hem reeds herkend. Het is een merkwaardige verschijning, deze Halfra, die sedert enkele dagen de gastvrijheid van de koningsburcht geniet. „De koning komt, de koning komt! De vorst nadert zijn burcht! " Hij zingt het bijna uit en Draga komt nieuwsgierig toegelopen. „De ijlbode is zo juist aangekomen," vertelt Halfra deftig.
Draga ziet het bedrukte gezicht van Awain. Langzaam komt ze op hem toe en kijkt hem veelbetekenend aan. „Zo somber? " vraagt ze speels." Weer om Heidrun?" Hij kijkt verlegen, maar ze deint hem met een knipoogje voorbij om haar broer het nieuws te brengen.
De tijding van 's konings aanstaande terugkeer is al tot Wendir doorgedrongen. Maar de mannen die nu onopvallend in zijn kamer bijeenkomen, schijnen de vrolijkheid niet te delen. Somber staan zij rondom 's konings plaatsvervanger en een van hen zegt voorzichtig: „Er moet iets gedaan worden, wij lopen nu het gevaar dat ..." Waarschuwend heft Wendir zijn vinger op. „Iedere overhaasting is tot mislukking gedoemd," zegt hij langzaam. Een voor een neemt hij de mannen om hem heen op. Dan wendt hij zich af. „Ik moet nadenken! " zegt hij, „...laat mij alleen! "

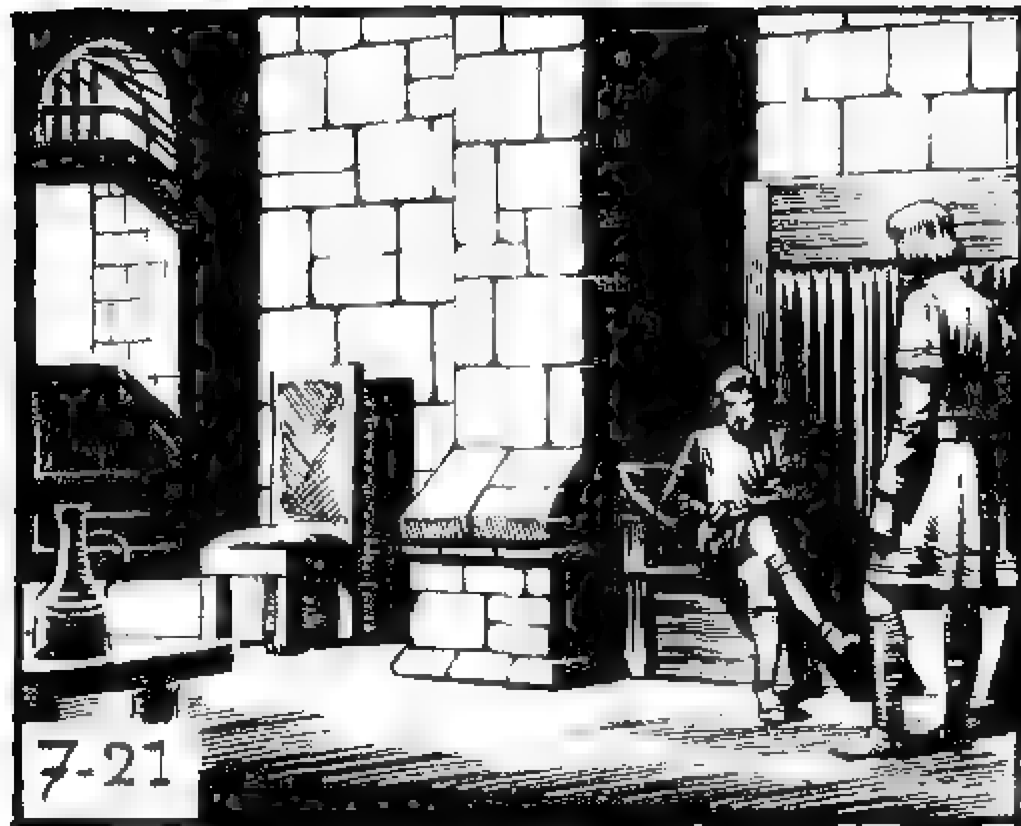

De vreugde over de terugkomst van Eric vindt haar hoogtepunt in een luisterrijk maal in de grote hal van Wograms burcht. „Je ervaringen als mijn plaatsvervanger interesseren mij! " zegt de Noorman tegen Wendir. „Ik wil van alles op de hoogte zijn." Wendirs mond vertrekt in een flauwe glimlach. „Vrouwe Winonah was zo vriendelijk mij haar volle vertrouwen te schenken! " antwoordt hij met een hoofse nijging van zijn hoofd voor de koningin, die op haar plaats tussen de koning en hem wat achteruit geleund is om het gesprek niet te storen. „Zijn er geen moeilijkheden geweest? " vraagt Eric. „De gewone dingen! " meent Wendir. „De dienaren komen het gebraad brengen," voegt hij er aan toe en hij grijpt naar het korte, brede mes waarmee men de vleesschotels eer pleegt aan te doen.

Erics aandacht wordt afgeleid door een dronk die aan het ondereinde van de tafel op hem wordt uitgebracht. Een zachte opmerking van Ewoud aan zijn linkerzijde doet hem omzien. „Door al die stemmen kon ik je niet volgen," zegt hij. „Wat wil je mij zeggen? " Ewoud ziet hem aan. „Luid spreken past niet onder alle omstandigheden," zegt hij met een flauwe glimlach. Eric buigt zijn hoofd naar hem toe. „Ik geef u de raad, koning, u goed van de toestanden hier op de hoogte te stellen ... Men spreekt van vreemde dingen ..."

De volgende morgen maakt Eric eerst een rondgang door de burcht. In de ruime benedenzaal treft hij een eenzame figuur aan. „Awain! " roept de Noorman vrolijk. „Waarom zo somber? Heeft de wijn van gisteren je vreugde in het leven vergald! " De edelman zucht. „Er zijn smarten die meer de geest uitdoven dan de zwaarste wijn," zegt hij moedeloos. Met vrolijke verwondering kijkt Eric hem aan. „Ik heb wel meer mannen zo horen spreken! " zegt hij goedmoedig. „Maar dan waren ze verliefd! Vooruit vertel mij: wie is het? " De ander trekt onwillig met zijn schouders. „Het is Heidrun ..." antwoordt hij met een schichtige blik op de koning. „En jij waagt het natuurlijk niet haar aan te spreken! " meent de Noorman. „Wel ik zal je helpen, liever dan je zo somber te zien kijken! "
Awain maakt een afwerende beweging. „Het heeft geen nut," zegt hij en knijpt krampachtig zijn lippen samen. Er gaat de Noorman een licht op. „Een mede-minnaar? " vraagt hij plagend. „Is er een andere man die bezit genomen heeft van het hart van je uitverkorene? " Awain knippert aarzelend met zijn ogen. „U zelf, koning! " zegt hij dan plotseling, het ene oog veelbetekenend toegeknepen.

Erics verwondering vindt een uitweg in een onbedaarlijk lachen. De bedienden die juist door de hal komen, zien vermaakt toe. Zo vrolijk hebben zij de koning nog nooit gezien. Awain staat er met een verongelijkt gezicht bij en weet met zijn houding geen raad. Eric schatert het uit. De koningin komt met een verbaasd gezicht toegelopen, niet wetend wat zij er van denken moet. „Luister, Winonah!" zegt Eric. „Awain ziet in mij een mededinger. Nee, meer nog," hij moet weer lachen, „hij meent dat Heidrun hem afwijst omdat zij ... op *mij* verkikkerd is. Op mij, stel je voor!"
Winonah ziet de Noorman effen aan. „Dat is toch zo vreemd niet? " zegt ze onschuldig. „Je ziet er nog flink genoeg uit-eh-voor je leeftijd bedoel ik ... En wat weet een meisje als Heidrun van wat mannen nu eigenlijk waard zijn? " Nu is het Erics beurt om zich opgelaten te voelen. Het is maar goed dat Awain zich al uit de voeten gemaakt heeft, anders zou Winonah tegen twee domme gezichten moeten aankijken!
De guitige flikkering in haar ogen doet Eric weer bijkomen. „Jonkvrouwe Heidrun is inderdaad met grote schoonheid begiftigd!" zegt hij dan nonchalant, „en haar jeugd behoeft geen bezwaar te zijn ..." Onderzoekend kijkt Winonah naar hem op. „Wat bedoel je, geen bezwaar? " vraagt zij argwanend. „Om een gesprek met haar te hebben over Awain! " zegt Eric. „Ik zal dat meisje eens gaan opzoeken! "

Met blijde verwondering kijkt Heidrun op als Eric zich aandient. Ze bloost om dit onverwachte bezoek en haar stem klinkt wat onvast, als ze zegt: „Mijn koning, u zoekt toch niet naar mij?" In zijn verwarring ontgaat het Eric hoezeer ze op het laatste woord de nadruk legt. „Toch wel, Heidrun. Mijn bezoek geldt jou ... Er zijn een paar dingen die eh ... zorgen, die mij drukken en een rustig ... een vertrouwelijk gesprek tussen jou en mij vereisen ..."
Met langzame tred komt het meisje naar hem toe. Haar ogen schitteren en er is iets in haar houding dat Eric waarschuwt. Hij wendt zich wat terzijde en gaat voort: „Ik ben dit niet gewoon, maar ... eh ... het moet nu eenmaal." Heidrun zwijgt maar haar ogen brengen Eric helemaal in de war ... Hoe weinig vermoedt hij dat Heidrun het ogenblik gekomen waant, waaraan zij in haar stoutste dromen nauwelijks heeft durven denken ... Maar dan ineens, als het meisje vlak voor hem staat, schiet de waarheid door de Noorman heen. Awain heeft gelijk gehad. Dit meisje is op hem ... Ontsteld doet hij een stap achterwaarts, maar het is al te laat! Met een juichkreet werpt zij zich met beide armen om zijn hals. Eric is zo verbouwereerd door deze plotselinge gevoelsuiting, dat hij nauwelijks weet wat hij doen moet. Instinctmatig buigt hij zijn hoofd achterover om aan haar vurige omhelzing te ontkomen.
Noch Eric, noch Heidrun hebben intussen bemerkt dat achter het gordijn de gestalte van Draga verschenen is, die met intens leedvermaak het gehele tafereel gadeslaat ...

De volslagen onverwachte uitbarsting van Heidruns gevoelens brengt Eric tot de werkelijkheid terug. „Je vergist je, Heidrun! " zegt hij ernstig, „dit ... dit kán niet! ! " Maar het meisje blijft zich aan hem vastklemmen tot de Noorman haar met zacht geweld van zich losmaakt. „Nu genoeg! " zegt hij, maar zijn stem klinkt niet zo streng als hij bedoelt. „Je vergeet jezelf, Heidrun! " Met een verwilderde blik deinst het meisje achteruit en laat zich snikkend op een rustbank vallen. De Noorman voelt zich méér dan onbehaaglijk. Hoe moet hij het aanpakken om haar tot rede te brengen? „Ja, ik wilde je spreken," zegt hij tenslotte, „maar niet hierover ... niet over dit ... nu niet ... maar over Awain! " Verwonderd ziet het meisje op. „Over Awain? " vraagt ze. „Met mij? "

Eric maakt aanstalten om zich strategisch terug te trekken. „Wij zullen erover spreken als je wat rustiger bent geworden," zegt hij. „Je neemt dit alles veel te zwaar op. Droog je tranen, het leven belooft nog zo veel ..." Niet-begrijpend staart Heidrun hem na, heen en weer geslingerd tussen hoop en vrees. Wat bedoelt Eric nu?
Draga trekt zich behoedzaam uit haar schuilhoek terug. „Ha! " denkt ze schamper, „nu zal er iets gaan gebeuren met dat lieve kind ... Als Winonah dit te horen krijgt! " Maar eerst heeft zij iets anders te doen. Wendir, haar broer, zal ze het eerste deelgenoot maken van dit nieuwe ... dit *goede* nieuws. Met een lachje van grimmige voldoening spoedt zij zich door de gangen ...

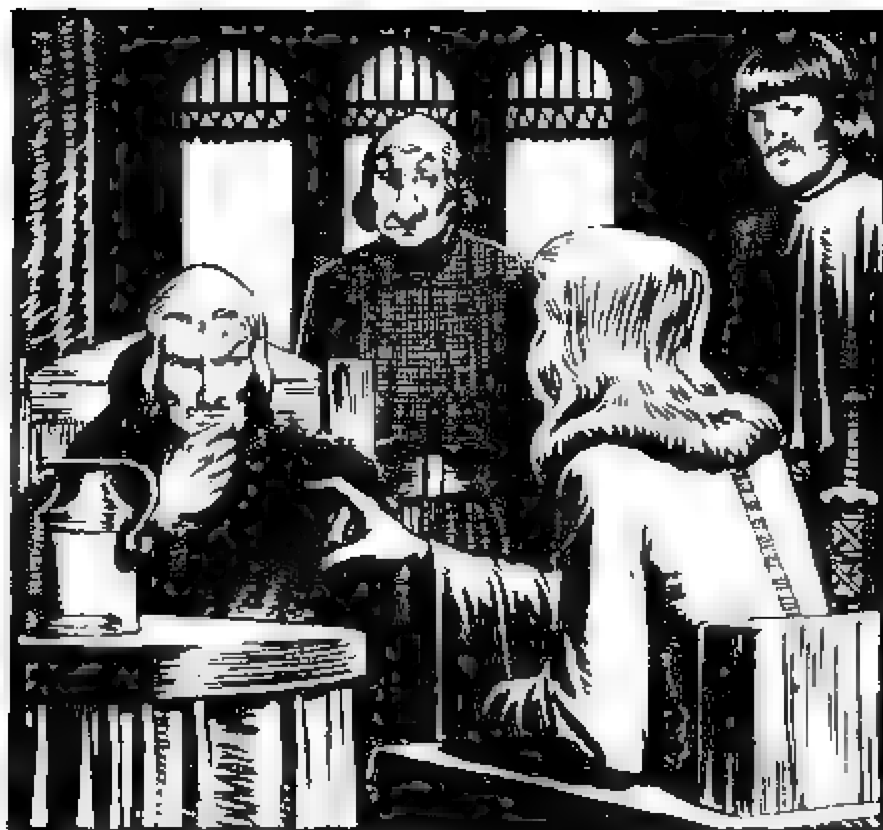

„Ik heb nieuws voor je, over Heidrun! " klinkt de harde stem van Draga. Wendir schrikt op. Hij heeft zijn zuster niet horen binnenkomen. Verstoord over de onderbreking van zijn spel, ziet hij haar minachtend aan: „Alweer Heidrun," smaalt hij, „ik hoor niets anders van je! Je bent zo jaloers als een klein kind. Laat mij met rust! Het geluk lacht mij toe! " Draga doet alsof ze de woorden van Wendir niet gehoord heeft. Met een vermaakt lachje vult ze een beker met wijn en zegt dan langzaam: „Kleine kinderen plegen veel te horen! " Ze ziet op de dobbelaars neer en zonder zich aan het onwillige schoudertrekken van Wendir te storen, begint ze, opzettelijk omslachtig, te vertellen wat er is voorgevallen. De plaatsvervanger van de koning luistert slechts met een half oor en het dobbelen gaat door. Maar als Draga de naam van de Noorman noemt, kijkt hij even op en dan speelt ze haar grote troef uit: „En toen omhelsde Heidrun onze geliefde koning en hij ..." „Wat? ? ? " onderbreekt Wendir haar. Hij is zo verrast dat zijn hand met de dobbelstenen middenin de schuddende beweging blijft steken, alsof deze plotseling door iemand wordt vastgehouden.

Draga ziet haar broeder zegevierend aan, maar hij kijkt langs haar heen met een starende blik, alsof de betekenis van dit bericht slechts langzaam tot hem doordringt. Dan werpt hij eensklaps de dobbelstenen op de tafel neer met zoveel kracht, dat ze wegspringen door het vertrek. „Dat is het! " grijnst hij, „de kans waarop ik wachtte ..."

Met voldoening kijkt Wendir neer op de beide ruiters die het slot verlaten. De koning rijdt uit om zich van de toestand in het rijk op de hoogte te stellen. Ewoud vergezelt hem. „Twee paar ogen minder! " gromt Wendir, „en de plaatsvervanger van de Noorman heeft voorlopig weer het rijk alleen voor zich! " voegt hij er met een grijns aan toe. Draga, aan zijn zijde, staart de gestalten na die zich snel verwijderen. Zij begeven zich naar hun handlangers. „Een strijd, met de Noorman kunnen we niet wagen," zegt Draga, „maar Winonah, háár kunnen we winnen voor onze plannen. Zij heeft de gunst van het volk. Als 't ons gelukt, kunnen wij de macht aan ons trekken en de koningin onze wil laten uitvoeren! " „Dus zullen wij de Noorman onmogelijk maken! " zegt Wendir. „Hoe leggen we 't aan om het verhaal van Erics avonturen met Heidrun ..." Draga maakt een afwerende beweging. „Nog niet! " zegt ze beslist. „Nog wat geduld! Vóór de tong en het argwanend oor hun werk doen, moet méér gebeuren! Luister slechts ..."

Even later gaat Draga met sluipende bewegingen door het vertrek van Heidrun. Ze staat roerloos te luisteren. Nee, niets kan haar nu storen. Ze kijkt snel de kamer rond en weldra hebben haar ogen iets ontdekt dat haar aanstaat. „Een schone armband! " mompelt ze, terwijl ze het sieraad op haar hand weegt. „Jammer dat ik die niet zelf houden kan, nóg niet! " En ze gaat met de armband Heidruns kamer uit.

Winonah voelt zich wat ongedurig nu Eric weer uitgereden is om zich aan de staatszaken te wijden. Bijna strelend gaat haar blik over alle dingen die Eric toebehoren. Maar wat is dat daar, op de grond? Een armband? Dat wapen kent zij toch, maar ...
„Vrouwe Winonah, ik zocht u overal! " De koningin ziet op. Draga komt binnen en loopt vlug naar haar toe. „Vrouwe, dat is toch het wapen van Tyrfing? Dat moet aan Heidrun toebehoren ..." Winonah kijkt wat verbaasd naar de armband. „Ja," zegt ze, „ik heb Heidrun daar wel eens mee gezien! " Draga werpt haar een schichtige blik toe. „Hier! ? " zegt ze bijna fluisterend, „in heer Erics vertrekken! " Alsof ze van de gedachte schrikt, trekt ze met haar schouders en gaat voort: „U kunt hier beter maar geen melding van maken, vrouwe! U weet hoe slecht de mensen zijn en hoe gauw er wordt rondverteld dat Heidrun hier, in de vertrekken van de koning ..." Ze schudt met een wanhopig gebaar het hoofd, alsof ze niet verder durft te gaan. Maar Winonah ziet haar nietbegrijpend aan. „Wat praat je toch? " vraagt ze. „Hoe kun je nu denken dat dit lieve meisje met oneerlijke oogmerken hier zou komen? Foei! Hier heb je de armband. Breng hem naar Heidrun. Het arme kind zoekt er misschien naar! "
Met een koel knikje verwijdert de koningin zich, Draga achterlatend, die nauwelijks haar woede en teleurstelling kan bedwingen. „Dit lieve meisje! " bauwt ze de koningin na, wanneer ze er zeker van is dat Winonah haar niet meer horen kan. „Wacht maar! Je zult nog dingen te weten komen, die je gemoedsrust wèl aantasten! "

Erwin, de zoon van Eric, is met Pum Pum in de kamer van zijn moeder. Een bescheiden klop op de deur doet de koningin opzien. Buigend komt Wendir binnen. Hij ziet er terneergeslagen uit en zijn stem klinkt niet erg vast, wanneer hij de koningin verzoekt haar alleen te mogen spreken. Met een verwonderde blik wenkt zij de dwerg en Erwin het vertrek te verlaten. Wendir wendt het gelaat van de koningin af en zendt Pum Pum een blik vol haat na ...

„Ik maak mij zorgen," zegt Wendir langzaam, „over de zware schatting die de koning aan de pachters heeft opgelegd. Er wordt gemord. Ik vraag mij af wat hij wil met al deze rijkdommen! " Winonah werpt hem een ijskoude blik toe. „Wat wil je daarmee zeggen, Wendir? " vraagt ze uit de hoogte. De plaatsvervanger van Eric haalt zijn schouders op. „Ik leg u de zorg voor die mij drukt," zegt hij. „Ik wil niets beweren, ik deel u mijn gedachten mede. En mijn verstand zegt mij ..." „Wat zegt je verstand je? " vraagt Winonah scherp. „De koning eist zovéél," antwoordt Wendir. Waartoe heeft hij dat ..." Hij hapert ... en zwijgt.

De koningin is eensklaps opgestaan. „Ik beveel je mij nu óók de rest van je gedachten mee te delen! " zegt ze en in haar stem trilt nu iets van verontwaardiging. „Tja ... als u er op staat! " zegt Wendir langzaam. Hij kijkt peinzend naar de vloer, zodat Winonah zijn ogen niet kan zien ... noch de triomfantelijke schittering die er in ligt, nu hij zijn opzet zo volkomen ziet gelukken.

„Betreffende deze drukkende schattingen, vrouwe," zegt Wendir met gemaakte verlegenheid, „vraagt men zich af of de koning wellicht verplichtingen heeft aanvaard die niet het rijk ten goede komen. Persóónlijke verplichtingen, bedoel ik ..." Met een bevelend gebaar legt de koningin hem het zwijgen op. „Je persoonlijke gedachten boezemen mij geen belang in, Wendir," zegt zij. „Verlaat dit vertrek en kom terug als Eric hier is, om deze opmerkingen te herhalen." Wendir haalt zijn schouders op en verdwijnt.
Draga wacht hem op in zijn vertrek. „Ik heb een beetje onrust gezaaid," grijnst hij. „Hm ..." komt Draga spottend, „en vanavond krijg ik bezoek! Halfra! Je kent hem toch wel, die blaaskaak! maar met ogen voor mij! " Ze lacht veelbetekenend, maar Wendir haalt zijn schouders op. „Wat wil je met *die* man? Grootspreker, pluimstrijker, met het hart vóór op de tong! " „Juist dáárom kan hij ons van nut zijn! " zegt Draga en Wendir knikt, ineens begrijpend.
's Avonds komt Halfra op bezoek. Nauwelijks kan hij zijn vreugde verbergen, want nóóit had hij gedacht door Draga te worden uitgenodigd. „Mijn tong verlamt mijn oog .. uh ... omgekeerd, hola! " zegt Halfra. „Uw schoonheid ligt als een parel gevat in de gulden omlijsting van dit vertrek .. ahem. Welaan, eer en genoegen bereidt u mij buiten alle grenzen! " Vanonder haar halfgesloten oogleden werpt de vrouw hem een lange blik toe. Met een bestudeerd-langzame beweging verandert ze iets aan een haarlok. Een innige voldoening gaat door haar heen. „Goed zo, heer Halfra," denkt ze, „kijk uw ogen maar uit! Werp je maar aan mijn voeten, dat past mij uitstekend ..."

„Vele schone vrouwen pleeg ik op mijn reizen te ontmoeten, maar u ..." snuift de krijgsman, zijn knevel opstrijkend. „Ik? " zegt Draga, „steeds opgesloten binnen deze muren ..." „Maar er zijn toch genoeg ogen die u bewonderen," zegt Halfra. „Stellig! Ogen van mannen, die u de wensen van de lippen lezen!" Draga haalt haar schouders op. Zij staat op en zegt: „Echte mannen, zoals jij, vindt men hier nauwelijks. Wat denk je eigenlijk van onze koning, Halfra? " „De koning? Ah! Eh ...Hij is een man van kracht, een man van wil, de grootste zwaardvechter van het noorden ... de beste ..."
„Ach, hoe slecht ken je de Noorman," onderbreekt Draga hem triest. „Hoe zou je hem ook kunnen beoordelen als ik? " Ze wendt zich af en gaat voort: „Eens trachtte hij mij over te halen om ..." „De koning en jij? " vraagt hij. „Het is hem niet gelukt! " zegt ze hooghartig. „Mijn hart wachtte op een ander! " Even laat ze haar vingertoppen over Halfra's arm glijden en gaat dan verder: „Nu heeft hij het oog op Heidrun laten vallen ... Maar, het is het ergste voor de koningin! " gaat ze kwijnend voort. „Zó vaak is haar man afwezig, zó trouw blijft zij hem! Altijd ... en nu ... dit ..."
„Hier moet gehandeld worden! " zegt Halfra. „Daden, vrouwe! De ogen wegnemen die de sluier van de koningin, ik bedoel ... ahem ... Dat is plicht, mannenplicht! Ik stel terstónd een onderzoek in! " Hij buigt zich over Draga in een onverwacht afscheid. „Aha, zo is het goed! " denkt Draga. „Halfra naar de koningin. *Nu* komt er schot in ..."

Winonah ziet verwonderd op van het schrijfwerk dat haar bezighoudt. „Beste Halfra! " zegt zij, „wat voert je tot mij? " Zij mag de vrolijke man wel: een luidruchtige, maar aangename gast! „Eerbiedig groet ik u! " zegt Halfra. „De eer, vrouwe Winonah, het minst zichtbare bezit van de mensen, maar ook het méést kwetsbare eigendom, drijft mij tot u ..." „Heeft men je eer aangetast, Halfra? " „Nee," zegt hij met stemverheffing, „niet de *mijne*! Het is juist mijn eer die mij dwingt te spreken en te strijden voor mijn koningin! Uw lot, vrouwe Winonah, is het dat mij bezighoudt. U verdient dit niet. U staat daarvoor te hoog, het is uw koninklijk recht dat u ... ahem ..." Een opgewonden kreet onderbreekt Halfra. Hij ziet Heidrun binnenkomen, haar ogen groot van verrassing. „Vrouwe Winonah! " roept zij zenuwachtig, „Zie, welke geschenken men mij heeft gezonden uit een oostelijk leen! " Met een stralend gezicht ziet zij de koningin aan. De onstuimigheid van het meisje heeft Winonah overrompeld. Voor een ogenblik vergeet ze de vreemde woorden van Halfra en buigt zich over het kostbare gewaad dat Heidrun haar toont.

„Een zéér ongewenste storing," mompelt Halfra voor zich heen. Hij werpt Heidrun een stekende blik toe en zegt luid: „Dat ik mij terugtrekken moge! Voorwaar, gewichtiger zaken houden u thans bezig! " Het klinkt onverwacht scherp uit de mond van deze hoffelijke krijger. Maar vóór Winonah iets zeggen kan, is Halfra verdwenen ...

Boos stapt Halfra door de burcht, als hij Awain ziet lopen. „Hola! Awain een ogenblik! " buldert hij. Gewichtig treedt Halfra nader. „Hoe had ik kunnen denken welke vréselijke dingen zich binnen deze muren afspelen! " Awain kijkt hem niet begrijpend aan. „Welke vreselijke dingen bedoel je? " vraagt hij. „Die arme koningin! " roept Halfra meewarig uit, „...wij moeten het haar vertellen." „Wat vertellen? " vraagt Awain. „Van de koning natuurlijk! " roept Halfra luidkeels. „O, hoezeer had ik dit voor onmogelijk gehouden. Hoe tórénhóóg heb ik Eric verheven in mijn gedachten en in mijn woorden! Hoe weinig had ik kunnen vermoeden dat hij ..." „Verklaar je nader! " dringt Awain onheilspellend kalm aan. Halfra ziet wel de verandering in Awains houding. „Hard moet het voor deze trouwe kerel zijn de waarheid te vernemen ..." denkt hij. „Maar mag ik zwijgen? Nee!!" „De koning besteedt meer aandacht aan Heidrun dan de eer van vrouwe Winonah gedoogt!" zegt hij met vaste stem. „Ik meen dat wij haar moeten waarschuwen. Nu, onmiddelijk." „Zwijg!" roept Awain uit. Hij ziet Halfra strak in de ogen. „Je beledigt onze koning. Je tast zijn naam aan! Je lijkt wel gek! " Met een flitsende beweging trekt hij zijn zwaard: „Voor de koning! " roept hij uit. Halfra toont zich in 't geheel niet uit het veld geslagen. In een wijde boog doet hij zijn zwaard opspringen uit de schede: „Voor de koningin! " Strak zien de tegenstanders elkaar in de ogen ... De zwaarden kletterden op elkaar.

Awain moet al spoedig vaststellen dat hij zich in die zwierige praalhans van 'n Halfra lelijk vergist heeft. Hij blijkt een geducht tegenstander te zijn, die van zijn grotere lengte uitnemend profijt weet te trekken. Hij blijft opdringen en hij hanteert het zwaard met zoveel kracht, dat zijn tegenstander een onverwachte uitval slechts met moeite kan ontwijken. Maar daarbij verliest hij zijn evenwicht en komt ten val ... „Verrijs! ! Ik bedoel ... sta op! " roept Halfra, die onmiddellijk terugwijkt. Met een tegelijk verbaasde en waarderende blik herstelt Awain zich. Ridderlijkheid kan hij zijn tegenstander niet ontzeggen!

Weer gaat de strijd voort. Het rumoer van de tweekamp heeft velen verbaasd doen toelopen. Maar geen der wapenknechten durft tussenbeide te komen. Pum Pum, verontrust door het gekletter van de zwaarden, komt om een hoek kijken. Wat is dat? Halfra en Awain op leven en dood lijkt wel ... Hij snelt weg.

Geheel in beslag genomen door de inspanning van de strijd hebben de beide mannen nauwelijks oog voor hun omgeving. Meer en meer voelt Awain zich teruggedrongen. „Houdt op! " klinkt plotseling een hoge stem. Het is alsof er een schok door de tegenstanders gaat. Met opgeheven zwaard zien zij op. Daar staat, gewaarschuwd door Pum Pum, de koningin zelf. Boosheid ligt in haar ogen. „Hoe wagen jullie het," zegt ze luid, „de vrede van de burcht te verstoren? "

„Wat bezielt jullie? " vraagt zij verwijtend. „De koning is afwezig en jullie gaan elkaar als ... als boeven te lijf! " Zwijgend staan de beide mannen voor haar. Geen verontschuldiging komt over hun lippen. Met strakke gezichten zien de wapenknechten toe. Pum Pum kijkt met boze ogen naar de mannen, die, rechtop maar toch onderdanig, voor de koningin staan. Winonah wordt onwillekeurig wat zachter gestemd. „Beheers je voortaan beter! " zegt ze wat zachter. „Wanneer jullie oordeel niet hetzelfde is, kun je daarover met elkaar spreken. Maar het zwaard hef je niet tegen vrienden! Je zwaard behoort de koning en hem alleen! "
Dit verwijt treft Halfra als onrechtvaardig. ,,Mijn zwaard behoort de koning! " herhaalt hij krachtig en met verheffing van stem voegt hij er aan toe: „Maar niet aan een koning die ..." „Geen woord meer! " buldert Awain, terwijl hij Halfra dreigend bij de schouder grijpt. In uiterste verbazing blikt Winonah van de een naar de ander. Dan zoeken haar ogen die van Halfra en zij ziet hem doordringend aan. „De koning ... die ... Halfra? " vraagt zij langzaam, maar met een onheilspellende klank in haar stem. „Die wát, Halfra? Antwoord mij! " Halfra zoekt tevergeefs naar woorden. Winonah ziet de hulpeloosheid op zijn gelaat, maar met ingehouden toorn gaat zij verder: „Wel, Halfra? Komaan, laat mij je gedachten eens horen! "

Wanhopig slaat Halfra zijn ogen ten hemel. Wat moet hij doen? Zwijgen! Wat kan hij anders doen? Hij kan toch niet in het bijzijn van de knechten over deze zaken spreken? „En jij, Awain?" zegt Winonah fel. „Tróuwe dienaren heeft de koning!" Nauwelijks merkbaar schudt deze zijn hoofd. Ook de koningin kan van hem niet verlangen dat hij de laster over Eric herhaalt. Zijn eer gedoogt het niet. Met een ruk keert Winonah zich tot de wapenknechten. „Brengt hen weg!" zegt ze gebiedend. „In de kerker zullen zij hun verstand terugvinden."

In het halfdonker van de vochtige gevangenis worden beide tegenstanders aan hun gedachten overgelaten. Awain zinkt zwijgend op een lage kruk neer. Halfra beent snuivend rond. „Stenen en ijzer!" mompelt hij. „Afgrijselijk! Geen tafel, geen licht ... Ah, maar wel een spin. Kwalijke dieren! Spinnen met hun vele poten en hun draden ... Draden om anderen in te vangen! Wat doet een mens schrikken van zo'n klein schepsel? Angst? Of argwaan jegens zijn bedoelingen?" „Er zijn ook menselijke spinnen!" onderbreekt Awain hem, „en het komt mij voor dat zij in de burcht hun netten spinnen ... en dat wij de eerste prooi zijn!" Halfra wendt zich verrast om. „Ah! Men wil dat wij elkaar bestrijden? Bij Thor, Awain, je kunt wel eens gelijk hebben!!"

Met een brede armzwaai trekt Halfra een krukje naar zich toe, waarop hij zich behoedzaam neerlaat. Hij buigt zich ver voorover, zodat zijn gelaat bijna dat van Awain raakt en zegt plechtig: „Menselijke spinnen in de burcht! En wij de vliegen! Jij, Awain voor de koning, ik voor de koningin. En men wil zelfs dat deze tweedracht zich uitbreidt? Bij Thor! In deze kerker worden mij vele dingen duidelijk! Luister! "
De oude wachter die af en toe door het luikje loert, schudt wijsgerig zijn hoofd: „ ... vreemd volk, de edelen, ... eerst vechten op leven en dood en nu zitten ze bij elkaar als broeders ..."
Onbewust van de schaduwen die zich over de burcht beginnen uit te spreiden, speelt Erwin een vrolijk spel. Pum Pum staat er genoeglijk lachend bij. „Ha, moeder! " zwaait Erwin met zijn houten zwaard. „Wat kijk je ernstig! " „Ik wilde dat vader hier was, Erwin," zegt ze. Erwin knikt geestdriftig. „Vader komt gauw hoor," zegt hij vol vertrouwen. „Iedereen spreekt over vader. Hij is toch de koning? Vanmorgen hoorde ik nog de dienaren spreken over vader en tante Heidrun! " Geschrokken ziet Winonah hem van zijn houten ros klauteren. „Over tante Heidrun? " vraagt ze langzaam. Erwin knikt. „Ze zeggen dat vader erg veel van die tante houdt. Hij heeft haar een kus gegeven! " „Wat zeg je daar voor rare dingen? " vraagt Winonah. „Raar, moeder? " vraagt Erwin onschuldig. „Ik krijg óók wel eens een kus van tante Heidrun! " Pum Pum kijkt met angstige ogen beurtelings naar Erwin en zijn moeder.

In een plotselinge opwelling is Winonah de onschuldige, vragende ogen van de kleine Erwin ontvlucht. In de verlaten grote hal laat de koningin zich moedeloos in een zetel neer. Niet de inhoud van de beschuldiging jegens Eric treft haar het zwaarst. Zij kent de koning immers? De praatjes van de bedienden kunnen onmogelijk waarheid bevatten. Maar wat is er gaande in de burcht dat dit soort geruchten zich kunnen verspreiden? Bijna zonder gerucht te maken voegt Pum Pum zich bij haar. Met een poging tot een glimlach ziet Winonah in zijn trouwe ogen. Zij vermant zich en, opstaande, begeeft zij zich naar het venster. „Ik vraag mij af, Pum Pum," zegt ze nadenkend „waar Heidrun zich bevindt! "
Winonah kan niet vermoeden dat de dochter van Olaf op ditzelfde ogenblik op weg is naar Wendir. Draga is haar met geheimzinnige woorden komen uitnodigen bij 's konings plaatsvervanger. Niet weinig verwonderd over de plotselinge vriendelijkheid van de anders zo stugge hofdame, volgt zij deze vrouw en Heidrun vindt niet onmiddellijk woorden ter begroeting als Wendir haar met een hoofse buiging een zetel aanbiedt. „Je hebt dus van de koning geschenken ontvangen? " vraagt Wendir haar minzaam. „De koning bevindt zich nu in het oosten! Het is jammer dat de koningin het voornemen heeft je weg te zenden vanwege je armband ..." „Mijn armband?" vraagt Heidrun ontsteld. „Maar ik begrijp niet ..." Wendir wuift achteloos met zijn hand. „Trek je daar niets van aan! " zegt hij. „Een grote gebeurtenis wacht je! De koning heeft mij alles over jou ... en hèm verteld. Ik kan je zeggen ... dàt àlles in orde komt ..."

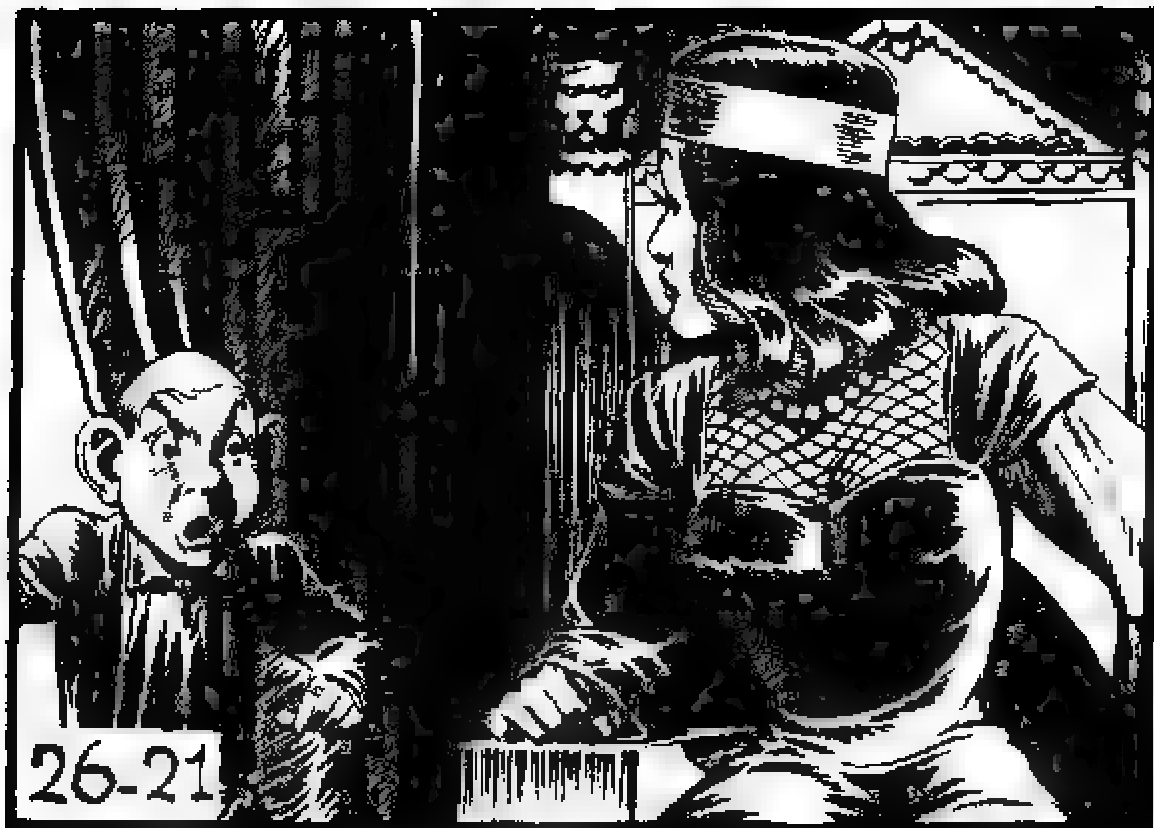

Met stijgende verbazing hoort Heidrun Wendir aan. Een grote vreugde welt in haar op. „Jaja! " spint Wendir aan zijn verzinsels. „Hij kon binnen deze muren zijn gevoelens niet laten blijken. Maar het is zijn wil dat je je bij hem zult voegen! " „Mijn koning! " zegt Heidrun hartstochtelijk. „O, ik wilde dat ik hem spreken kon, nu! Oh, ik zou hem zeggen ..." „Ten dele kan ik aan je wens tegemoet komen! " zegt Wendir met geveinsde onderdanigheid. „Zou ik mijn aanstaande koningin niet terwille zijn? Over een uur vertrekt een koerier naar de koning. Je kunt hem een brief schrijven met álles erin wat je voor hem voelt ..." Opgetogen grijpt ze naar de ganzeveer die Draga haar aanreikt.

Pum Pum heeft Winonah alleen gelaten. Stilletjes loopt hij door de gangen. Heeft de koningin niet naar Heidrun gevraagd? Waar zou het meisje zijn? Een licht gedruis van stemmen dringt tot de kleine man door. Hij blijft staan. Dat is toch het vertrek van Wendir? Voorzichtig sluipt Pum Pum nader.

„Mijn geliefde Eric," hoort hij Heidrun zeggen. „Vergeef mij dat ik zo lichtzinnig onze jonge liefde in gevaar heb gebracht! ..." De stem van Wendir onderbreekt haar. „Wanneer je nu de brief ondertekent, zal ik de koerier onmiddellijk laten vertrekken! " Er valt een ogenblik stilte. Pum Pum houdt zijn adem in. Daar begint de stem van Erics plaatsvervanger weer: „Ik laat je nu dadelijk wegbrengen naar mijn eigen burcht. Daar kun je op de koning wachten!" De geluiden in het vertrek doen Pum Pum zich snel terugtrekken. Wat wil Wendir met Heidrun?

„Heidrun! " roept Pum Pum hijgend, als hij buiten adem het vertrek van de koningin komt binnenhollen. „Zij brief schrijven aan koning. Zij op koning wachten! " „Wat zeg je daar, Pum Pum? " vraagt Winonah. „Waar is zij? Wat weet je van haar? " Struikelend over zijn woorden vertelt de dwerg wat hij zo juist heeft gehoord. „Naar de burcht van heer Wendir gaan! " besluit hij, „ik hoorde hem duidelijk zeggen: Daar op koning wachten! " Winonah rijst op. Haar gelaat staat onbewogen. „Kom! " zegt zij, „wij gaan Wendir opzoeken! " Bij de ingang van Wendirs vertrekken aarzelt Winonah even; Pum Pum bemerkt het niet en schuift de gordijnen opzij. Maar noch Wendir, noch Heidrun bevinden zich hier. Slechts Draga wendt zich met een verraste beweging naar de koningin. „Waar is je broeder? " vraagt Winonah streng. „Ik moet hem spreken! " „Wendir is niet hier," zegt Draga met nauwverholen leedvermaak. „Zaken van het rijk hebben hem weggeroepen! " „Van het rijk? " vraagt de koningin fronsend. Draga knikt. „Zijn persoonlijke zaken van de koning dan geen rijkszaken? " vraagt ze met goedgespeelde verbazing.

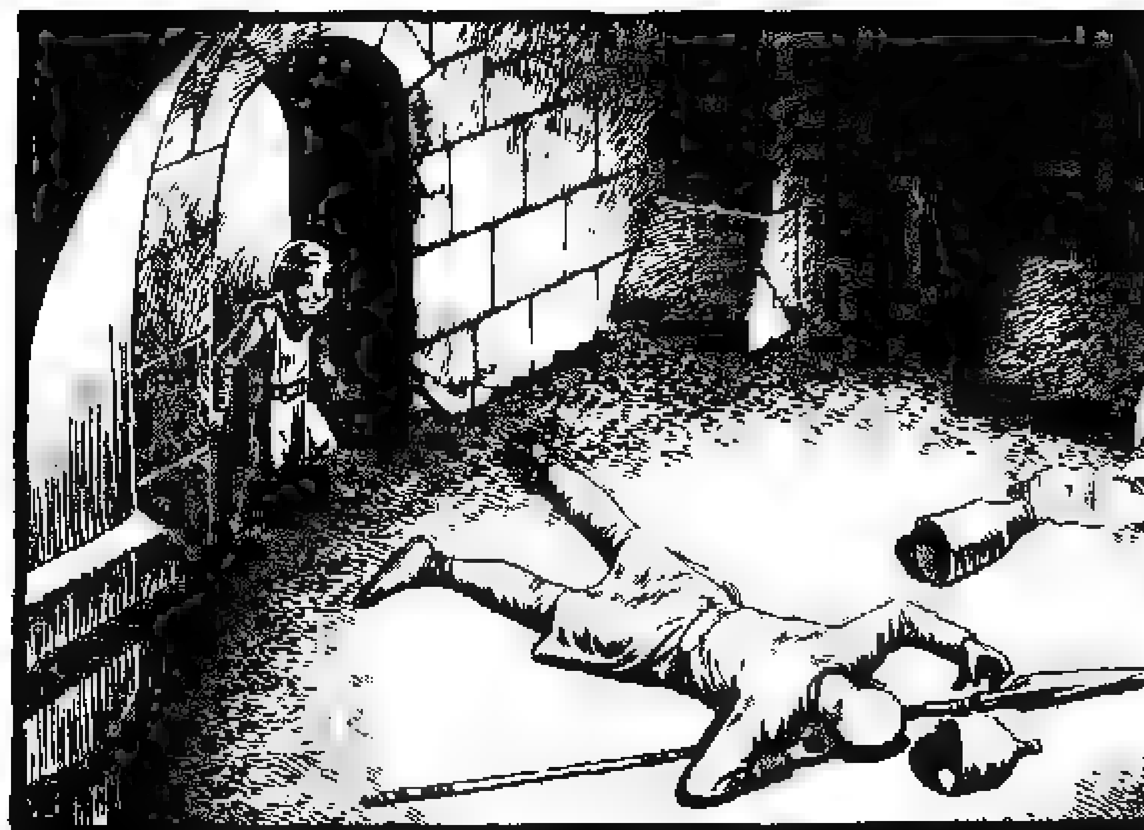
Winonah ziet de hofdame doordringend aan, maar Draga wendt haar hoofd af en gaat voort: „Wendir geeft uitvoering aan zekere opdrachten van de koning in zake de dochter van Olaf. Na aankomst van de geschenken ..." Met grote verontwaardiging ziet de koningin haar aan. „Wat bedoel je daarmee? " vraagt ze dreigend, „verklaar je nader, Draga! "

„Ik meen," zegt Draga met geveinsde ontsteltenis, „dat Heidrun vertrokken is om de milde gever te bedanken voor de geschenken die hij haar zond! " Winonah begrijpt onmiddellijk wat zij bedoelt. Als een messteek treffen haar ditmaal Draga's woorden. Eric! bonst het in haar hoofd. Eric! „U doet er goed aan wat te gaan rusten, vrouwe Winonah," zegt Draga. „Overigens ... heeft u Halfra al gesproken? " „Halfra? " Winonah zegt het bitter. „In de kerker, met Awain. Ze vochten samen en wilden mij de reden niet vertellen." Draga glimlacht verstolen. „Kom nu, vrouwe ..." zegt ze met goedgespeelde zorg, „u ziet er zo moe uit,... rust wat! " Met een afwezige hoofdknik stemt zij toe en met gebogen hoofd verlaat ze het vertrek. Spottend ziet Draga haar na. Haar blik gaat over het land en de wouden in de verte. „Bijna van ons! " denkt ze. „Van Wendir en mij ... En nu die twee dwazen in de kerker ... als *ik* die nu eens de vrijheid gaf ... dat zou ze wel dankbaar stemmen, denk ik ..." In de sombere gewelven van de burcht werpt Halfra intussen een weemoedige blik omhoog door het kleine venster van de kerker. „Licht, o licht der zon," zegt hij smachtend, „wat scheidt mij van uw – eh – volle heerlijkheid? Ahem! staven van ijzer! " „Je wilt dus naar buiten? " vraagt Awain droog. Halfra knikt droefgeestig. „Wij moeten de eer redden van de koningin." „Van de koning! " onderbreekt Awain hem, maar Halfra gaat onverstoorbaar verder ... „Van de koningin! Wij moeten met Heidrun spreken en doen wat onze plicht is! " „Luister! " zegt Awain. „Vermoei je ogen niet aan deze tralies. Ik heb een plan! Straks komt de wachter om ons de maaltijd te brengen en dan ..." Hij laat zijn stem dalen tot een zacht gefluister ...

Terwijl Draga zich klaar maakt om Halfra en Awain uit hun gevangenis te bevrijden en zodoende hen beiden aan haar zijde te brengen, heeft ook Pum Pum de gedachte opgevat een kijkje onder de gewelven te gaan nemen. „Niet samen strijden," denkt de dwerg. „Halfra moet óók voor koning vechten! Meester kan geen zwaard missen! " Ja, hij zal met Halfra spreken en als deze toestemt, zal Pum Pum de deur openen.

Voetje voor voetje daalt Pum Pum de wenteltrap af. Hij drukt zich zoveel mogelijk tegen de muur aan om niet gezien te worden. Donker gapen de gewelven beneden hem. Een onverwacht gerucht doet hem onmiddellijk zijn pas inhouden. De kleine man staat stil. Was dat een kreet die hij hoorde? Gebeurt daar beneden iets? Hij hoort nu niets meer. Pum Pum trekt zijn schouders recht en gaat behoedzaam verder. Daar is de deur van de kerker. Maar ... die deur staat open! Haastig komt Pum Pum naderbij. Hij weet eerst niet of hij verbaasd of opgelucht moet zijn, maar zijn ogen beginnen te glanzen, nu blijkt dat zijn hulp niet meer nodig is. De gevangenen zijn weg! In hun plaats vindt Pum Pum slechts de waker, maar deze levert geen opwekkend schouwspel op. Hij ligt voorover gestrekt op de vloer, te midden van de tekenen van zijn verloren waardigheid. „Waar zouden ze zijn? " peinst Pum Pum. Dan hoort hij een sluipende voetstap ... Draga! Wat wil die hier? Met een vreemde blik onder haar halfgesloten oogleden, houdt zij de ogen van Pum Pum vast. Langzaam, slepend bijna, komt ze dichterbij.

„Wat doet die domme dwerg hier nu weer?" vraagt Draga zich geërgerd af. Het geeft haar een onbehaaglijk gevoel. Ze weet maar al te goed hoe die het altijd voor de Noorman opneemt. Daar! De deur van de kerker staat open. Zou die kleine soms ...? Meteen staat haar besluit vast. Ze zal die dwerg dat spioneren wel eens afleren! Nog altijd zwijgend treedt zij op Pum Pum toe, die verontrust terugwijkt in de deuropening. Wat wil die vrouw?
Enige meters verder luisteren Halfra en Awain gespannen naar het geluid van de voetstappen. Hun plan om de wachter te overmeesteren is prachtig geslaagd. Maar wat zijn dat voor geheimzinnige liéden, die vlak na elkaar door de gewelven rondsluipen? Halfra staat het dichtst bij de gang, maar hij waagt het nog niet om de hoek te kijken. Als ze hier betrapt worden, is misschien alles voor niets geweest.

„Bemoeit het kleine mannetje zich weer met de zaken van grote mensen? " horen zij een vrouwenstem zeggen. In opperste verbazing ziet Halfra om naar Awain, die even grote ogen opzet. Ook hij heeft de stem herkend! Dat kan niemand anders zijn dan Draga. En die kleine ... Ze horen allerlei geluiden. Het schijnt alsof er met iets zwaars gesleept wordt ... een woedende kreet, waaraan ze dadelijk Pum Pum herkennen, dan slaat de deur hard dicht en snelle, lichte voetstappen verwijderen zich.
Voorzichtig waagt Halfra zich om de hoek van de gang. Awain wil hem volgen, maar meteen blijven ze weer staan. Vlak bij de deur van de kerker zien zij de in elkaar gezakte gestalte van de bewusteloze wachter. Maar er komt beweging in de man. Met een pijnlijke kreet richt hij zich langzaam op ...

Moeizaam krabbelt de oude wachter overeind. Hoe komt hij hier buiten de kerker? Het laatste dat hij zich herinnert is toch, dat hij juist *binnen* was gekomen. Achter hem komen Awain en Halfra voorzichtig te voorschijn. Als het waar is wat zij vermoeden, mogen zij niet langer wachten. Heeft Draga werkelijk Pum Pum opgesloten?
Dan moeten zij ingrijpen voor de wachter alarm slaat. Maar de oude wapenknecht heeft helemaal geen aandacht voor wat er om hem heen gebeurt. Hij pakt zijn speer op en maakt met zijn logge hand het luikje in de kerkerdeur open. Half voorovergebogen kijkt hij naar binnen. „Wel alle ... wel alle ..” stottert hij. Bevend strijkt hij over de baardstoppels van zijn kin, die van schrik net zo rechtop zijn gaan staan als de paar verdwaalde haren die zijn bol nog rijk is. Hij kijkt recht in het boze oog van Pum Pum. De kleine man is woedend op zichzelf omdat hij zich door die vrouw met haar stekende ogen zo heeft laten overbluffen. Hoe had hij ook kunnen denken dat zij de deur voor zijn neus dicht zou werpen, nadat hij haar nog geholpen had de wachter naar buiten te slepen.
Boos kijkt Pum Pum om zich heen, maar het knersen van het luikje leidt zijn aandacht af. Kwaadaardig kijkt hij naar het brede gezicht van de wachter met de grote schrikogen. „Dwergen? ! ” stamelt de man, „één dwerg in plaats van twee edelen. Toverij ...” Verder komt hij niet. Pum Pum ziet de ogen zich nog wijder opensperren, dan, met een schrille kreet, is het gezicht plotseling verdwenen. Angstig kijkt Pum Pum naar de deur. Wat gebeurt daarbuiten?

„Snel! " wenkt Awain, als de wachter voor de tweede maal ter aarde is gezonken, „voordat hij weer bijkomt! " In een oogwenk is de deur van de kerker geopend. Maar nu is het hun beurt om verbaasd te staan. Er is niemand. „Pum Pum! " roept Halfra gedempt, „waar ben je? " Een licht geritsel klinkt uit de verste hoek van de kerker. „Kom te voorschijn! Pum Pum! " roept Awain wat luider. Langzaam komt het verschrikte hoofd van de kleine man om een hoekje gluren. Met een zucht van opluchting ziet de dwerg de beide edelen staan. Achter hen aan loopt hij de kerker uit, naar de trappen. Halfra gaat voorop. „Omhoog! " roept hij geestdriftig. „Op! Weg uit de duisternis." Hij keert zich plotseling om. „Kunnen wij ons wel laten zien in de burcht? " „Als je niet zo hard schreeuwt," zegt Awain droog. „Mij volgen naar eigen vertrek van mij! " zegt Pum Pum gewichtig. „Daar veilig! Daar met mij overleggen! "

Welgemoed treedt Halfra uit het halfdonker van de gewelven naar voren. Maar Awain houdt zijn pas in en ziet achterom. Pum Pum volgt zijn voorbeeld. Beneden hen zien zij de wachter weer opstrompelen. „Die zal ogen opzetten! " zegt Awain zacht. Hij heeft gelijk. De oude kijkt verdwaasd om zich heen en vestigt dan zijn blik op de open kerkerdeur. „Leeg! " brabbelt hij ontsteld. „Heksen en toverkracht! Spoken in Wograms burcht! De kleine dwerg heeft de edele heren weggetoverd ... nu is de dwerg zelf ook verdwenen ... O, mijn arm hoofd, ik kan het niet meer bijhouden ..."

„Jonkvrouwe Heidrun weg zijn naar burcht van Wendir! " vertelt Pum Pum, als hij de beide mannen ongemerkt zijn vertrek heeft binnengeloodst. „Pum Pum zelf gehoord! Zij geschreven brief aan koning. Horen Wendir zeggen zij op koning moeten wachten! " Zwijgend staart Awain voor zich uit. Halfra heeft zich met een zucht in een zetel laten vallen en kijkt de dwerg onderzoekend aan. „Heidrun!" zegt hij, „een schoon meisje! Zou de koning dan soms die geschenken gezonden hebben, die Heidrun de koningin kwam tonen? Maar dan ..." „Onzin! " klinkt het scherp uit de hoek. „Zulke dingen doet de koning niet! " „Wat moet ik denken? " zucht Halfra, die met grote passen door het vertrek begint te lopen, „een man is ... eh ... maar een man ... Draga vertelt mij dit, Pum Pum vertelt mij dat, de bedienden vertellen van omhelzingen, en wanneer een kerel zijn hart verliest aan een schone vrouw, kan men hem dat niet aanrekenen. Het schijnt mij ook niet onmogelijk ... Ook — ahem — voor 'n koning niet ..." „Zijn wél onmogelijk! " komt Pum Pum er fel tussen. Hij schudt heftig zijn hoofd en in zijn ijver om Eric te verdedigen, struikelt hij haast over zijn woorden. „Ik meester Eric en Winonah langer kennen dan iemand anders. Meester altijd vriendelijk, maar nooit, nóóit ... zijn ónmógelijk! "
Geluid van voetstappen klinkt in de gangen. Geschrokken zien zij elkaar aan. „Winonah? " stamelt Pum Pum bijna onhoorbaar. Halfra en Awain kijken in uiterste spanning naar de deur. Winonah is wel de laatste die hen hier vinden mag. Halfra ziet om zich heen naar een plaats om zich te verbergen, maar waar? Ja, de voetstappen houden stil, de deurknop beweegt, de deur gaat open ...

Neerslachtig treedt de koningin het vertrek binnen. Behoedzaam gluurt Pum Pum rond. Maar wat hij vreest te zien ... nee, van Halfra en Awain geen spoor meer. „Ik wil met je spreken, Pum Pum! Wie anders kan ik hier nog vertrouwen? Wendir is plotseling verdwenen en Draga ... wat denk jij van Draga, Pum Pum? " onderbreekt Winonah zichzelf. „Ik, eh ... Draga? " stamelt Pum Pum. „Men spreekt van de koning en Heidrun! " zegt Winonah met nadruk. „Houd jij het voor mogelijk, Pum Pum, dat Eric, dat hij ..." „Meester Eric niet doen! " zegt Pum Pum, die langzamerhand zijn zelfvertrouwen terugkrijgt, beslist. „Hij komen en laster wegvagen. En Draga, die vrouw, ik niet vertrouwen haar; zij willen mij ..." Op hetzelfde ogenblik begrijpt hij zijn vergissing! „Wat wil Draga van jou? " vraagt Winonah, niet begrijpend. Radeloos kijkt de kleine man voor zich uit. Hij kan toch moeilijk vertellen wat er in de kerker gebeurd is ... „Zij eh ... mij ..." hakkelt hij, maar verder komt hij niet. Een overwachte en ook onvrijwillige bondgenoot leidt Winonah's aandacht af. Halfra, de zwierige krijgsman, heeft een schuilplaats die niet geheel bij zijn waardigheid past! Van onder Pum Pums bed kan hij ieder woord verstaan. Maar of het nu komt door de ongemakkelijke houding of door het stof, ineens komt een onweerstaanbare prikkeling in zijn neus omhoogkruipen. In de stilte die gevallen is door Pum Pums aarzelend zoeken naar woorden, klinkt het onderdrukt, maar toch vreemd-rumoerig op: „Haadsjiéé! "

Met een lichte kreet springt Winonah overeind. Verward kijkt zij de dwerg aan. „Wat betekent dit, Pum Pum? " vraagt ze nerveus. „Wie bevindt zich hier ... wie verberg jij onder je bed?" „Eh ... dat," stottert de kleine man benauwd. „Ik ben het maar! " klinkt een bedeesd stemgeluid. Een dof gestommel laat zich horen en kreunend steekt Halfra een rood gezicht onder het bed vandaan. „Halfra! " zegt de koningin in opperste verbazing. Ze schudt verbijsterd haar hoofd. „Waar is Awain? " vraagt ze dan scherp. „Hier, vrouwe Winonah!" klinkt een aarzelende, doffe stem. Het gordijn gaat opzij en Awain treedt te voorschijn. Vergeefs tracht hij in zijn optreden nog iets van een fiere houding te leggen. Benepen staan de beide kampioenen naast elkaar.

„Het schijnt dat jullie tot je kinderspelletjes zijn teruggekeerd! " zegt Winonah. Awain buigt zijn hoofd wat voorover en doet er het zwijgen toe. Maar Halfra tracht de toestand te redden. „Voorwaar, wij kozen een ongewone eh ... verblijfplaats uit, omdat wij meenden dat onze bekoring uw blik niet zou aanogen. Uh ... ik bedoel ... onze aanblik uw oog n-niet zou bekeren — bekoren ..." Halfra, die anders nooit om woorden verlegen is, breekt plotseling af om het niet nóg erger te maken.
„Je wilt mij wellicht zeggen wie je uit de kerker heeft laten gaan," zegt Winonah langzaam. „Heb ik jullie beiden niet laten opsluiten? Spreek Halfra, heb ik je niet horen zeggen dat je tong nog sneller is dat het zwaard waarmee je Awain bevocht? Spreek! ! Wie? ? ? "

Winonah's vraag naar hun ontsnapping uit de kerker geeft Halfra weer iets van zijn oude moed terug. „Ah! Niemand heeft ons geholpen, vrouwe! " verzekert hij. „Niemand! Wij hebben ... eh de cipier ... hm. Hij zal er géén nadelige gevolgen van ondervinden ... dat verzeker ik u." „Verwerpelijke geruchten betreffende mijn koning doen de ronde in de burcht, vrouwe," zegt Awain kalm. „Ik zelf vond Heidruns armband in 's konings kamer," zegt Winonah. „De koning legt bijzondere schattingen op, deelt Wendir mij mee. Heidrun ontvangt kostbare geschenken van ... een onbekende. Pum Pum ontdekt dat Heidrun een samenkomst zal hebben met ... met ..." „Met de koning! " buldert Halfra, weinig kies, terwijl hij zich verontwaardigd uitrekt. „Het móet eenmaal gezegd worden! Ahem! " „En wáár moet deze zogenaamde samenkomst plaatsvinden? " valt Awain met snijdende stem in. „Op de burcht van Wendir! Mij dunkt, Wendir heeft een ..."

„Genoeg nu! " Winonah's stem klinkt scherp. „Ik schaam mij Wendir zo onheus bejegend te hebben toen hij mij trachtte te waarschuwen. En mijn vrouwe Draga, ook háár heb ik schromelijk verwaarloosd..." Op dit ogenblik neemt Pum Pum verontwaardigd het woord. „Winoah moet weten," zegt hij snel, „Draga mij in kerker opsluiten! Mij, trouwste dienaar van geliefd meester en meesteres! " „Juist! " vult Awain triomfantelijk aan. „En wáárom heeft zij dat gedaan? "

Met gefronst voorhoofd kijkt Winonah van Pum Pum naar Awain. „Draga heeft je opgesloten, Pum Pum? " vraagt ze. Hevig knikkend vertelt de dwerg wat er in de kerker is voorgevallen. „Wat betekent dit toch allemaal? " vraagt Winonah. „Met uw goedvinden vrouwe ... Volgens mij maar één ding! " antwoordt Awain droogjes. „Pum Pum is aan de koning en aan u verknocht als geen ander. Dat is iedereen bekend ... ook Draga. Door deze kleine dienaar op te sluiten, beging zij jegens u een vijandige daad! U deed ons opsluiten. Vrouwe Draga wilde ons bevrijden ... een twééde daad waarmee zij bewust tegen u optrad! " „Welnu? " aarzelt Winonah. „Het is vreemd, Draga mengt zich in zaken die haar niet aangaan. Wellicht probeert zij gebruik te maken van de verwikkelingen rond de koning? " Awain knikt gretig.

„Vergun mij dat ik mij naar Wendirs burcht begeef om te trachten de waarheid te vinden omtrent Heidrun ... en Draga! " „Je ijver is wel groot, Awain," zegt de koningin. „Ik waag het echter te betwijfelen of het alleen *ons* welzijn is dat je drijft." De edelman bijt zich op de lippen en wordt bleek. De blikken van Winonah glijden van de een naar de ander, dan zegt zij: „Hoe het ook zij, wellicht heb je gelijk. Je kunt uitrijden! Doch ik stel één voorwaarde ..." „Welnu, vrouwe? " vraagt Awain. „Ik wil," zegt Winonah, „dat heer Halfra je vergezelt om te waken over de eer van zijn koningin! " „Dan Pum Pum ook mee! " zegt de dwerg gewichtig. „Pum Pum niet kan blijven hier als meester in gevaar! "

Met Pum Pum bij Awain voor in het zadel, rijden de mannen tot zij de zandweg bereiken die naar Wendirs vesting leidt. Hier sturen zij hun rijdieren het woud in en op een beschutte plaats stijgen zij af. Awain spreekt met Pum Pum af dat hij zich in het woud zal verbergen tot de avond van de volgende dag. Wanneer Halfra en Awain dan niet teruggekomen zijn, is er iets mis gegaan en moet de koningin gewaarschuwd worden. En terwijl Awain en Halfra met een omweg naar de burcht rijden, zoekt Pum Pum een plaats uit, vanwaar hij Wendirs burcht in het oog kan houden.
Inmiddels naderen de edelen de eerste borstwering van houten palen. „Wij wensen Wendir te spreken," zegt Awain tot de beide gewapende krijgsknechten, die hen wantrouwend tegemoet treden. „Hij is niet aanwezig," luidt het stugge antwoord. „Dan wachten wij op hem," zegt Awain beslist, en onder de indruk van zijn optreden laten de wapenknechten hen zwijgend door. Zij stijgen af en brengen hun paarden naar de stal.
Een donker uitziende man komt over de smalle brug van de binnenste gracht op hen toe. „Likar! " zegt Awain, die hem wel op Wograms burcht gezien heeft. „Wij zijn ontvlucht uit de burcht. De koningin had ons laten opsluiten, maar wij zijn ontsnapt." Likar neemt de beide edelen een voor een op. „Ontsnapt? " herhaalt hij. Een wantrouwend licht blinkt in zijn ogen. Kort afgebeten komt dan zijn vraag: „Hoe is dat gelukt met die paarden? "

Even stokt Halfra de adem in de keel bij deze overrompelende vraag, maar Awain verliest zijn tegenwoordigheid van geest niet. „Wij hebben een cipier weten te overmeesteren," zegt hij kalm. „Wij weten dat Draga gepoogd heeft ons uit de kerker te bevrijden. Onze hoop op verdere hulp is nu ook op haar gevestigd, op haar ... en op Wendir, haar broeder." Likar aarzelt even. „Kom binnen!" zegt hij. Likar leidt hen naar een halfdonker vertrek. Tijdens het inschenken van de bekers, ziet Likar de beide gasten onderzoekend aan. „Dus de koningin liet jullie opsluiten. Op bevel van de Noorman? " „Ik weet het niet," antwoordt Awain schouderophalend. „Maar ik weet wél, dat die Noorman mij een jonge vrouw afhandig maakte, nadat ik zo onvoorzichtig geweest was hem te bekennen dat ik haar liefhad."

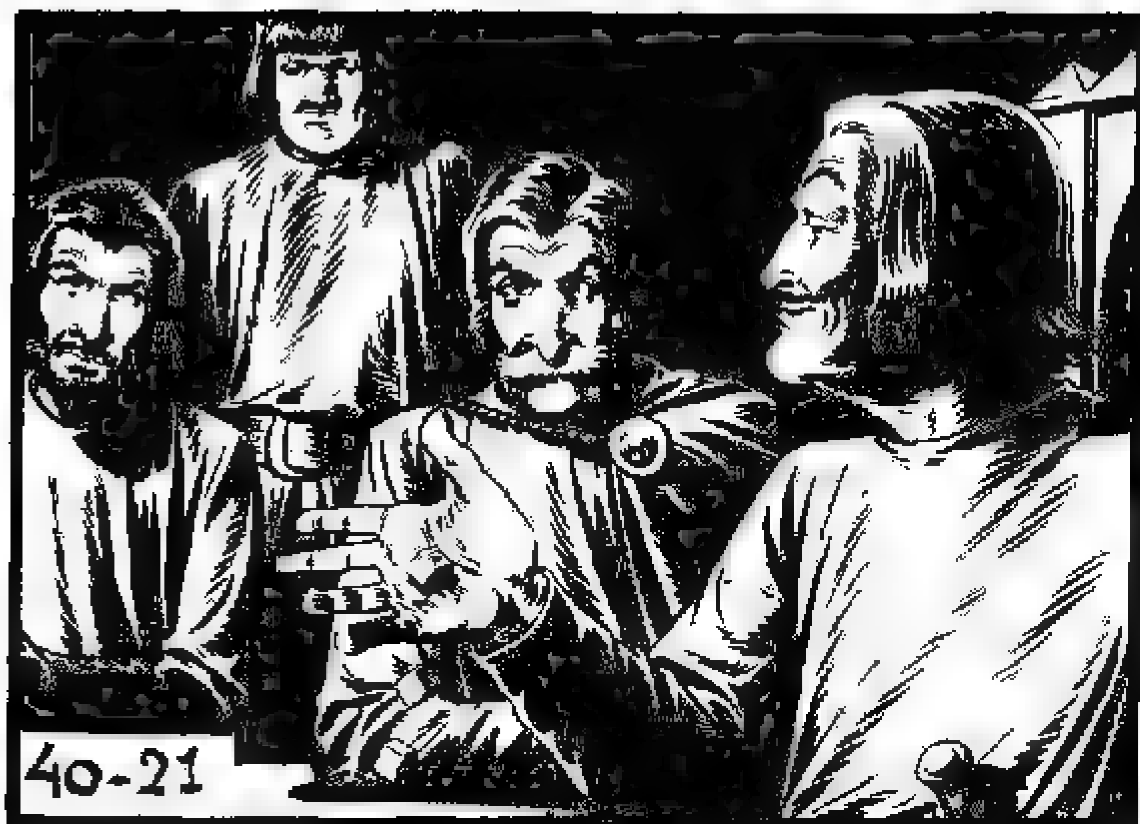
Likar ziet hem strak aan en zegt: „Je zoekt dus wraak! En jij Halfra? Wat zoek jij? " „Genoegdoening voor het vernederend verblijf in een vieze kerker! " „Wel daar moeten wij op drinken! " zegt Likar met een flauwe grijns. „Op de wraak! Dat zij zoet moge zijn als deze wijn! "

Inmiddels wacht Pum Pum in zijn schuilplaats tussen de bomen het verloop van de gebeurtenissen af. Daar, tussen de duistere stammen, staat een stille, onheilspellende mannenfiguur. En met bonzend hart staart Pum Pum naar de boog, die de onbekende in zijn hand houdt ... schijnbaar los en achteloos, maar klaar voor het gebruik en op hem gericht.

Likars gesprek met Awain en Halfra wordt onverwachts onderbroken door de komst van Wendir. „Ah," gromt Wendir. „Hier zijn jullie dus! Bij mijn aankomst trof ik buiten een spion aan! " „Een spion? " vraagt Halfra geschrokken. „Een kleine spion! " grijnst de rechter. „Ik heb dit vervloekte kereltje laten opsluiten." Met een zwierig gebaar legt Wendir zijn mantel af en zet zich in een stoel.
„Leer om leer! " zegt Awain koelbloedig, terwijl hij Halfra een snelle blik toewerpt. „Winonah liet ons opsluiten! Maar de koning ... Ha! Mijn rekening met hem is nog wat langer! " „Zo? " zegt Wendir, die zich inmiddels te goed doet aan de spijzen die hem gebracht werden. „En welke posten vermeldt die rekening? " „Kan een edelman," vraagt Awain langzaam, „de roof van zijn bruid vergeten ... zelfs wanneer de rover zijn vorst is? " Wendir knikt. „Eizo! " zegt hij met een veelbetekenende blik naar Likar en de tweede man in het vertrek. Peinzend knabbelt hij enige tijd aan een stuk wildbraad, dan richt hij zijn felle ogen op Halfra en Awain.
„Nu jullie toch aan onze kant staan," zegt hij langzaam, „kun je het spel meespelen. Het spel met de hoge inzet," grijnst hij. „Jullie krachten kunnen ons van nut zijn. En ... ik pleeg te denken aan wie mij trouw betonen! " Wendir zwijgt even en vervolgt dan: „Jullie kunnen deelnemen aan onze samenkomst en je zult er verwonderd over staan als ik vertel op welke wijze wij de Noorman een vernietigende slag zullen toebrengen ..."

Lachend kijkt Wendir rond. „De koningin zal ons dankbaar zijn," gaat hij vergenoegd voort. „Zij zal ons bedanken voor onze steun en met de koning breken! Wij zullen natuurlijk onze plaatsen blijven innemen. Niemand zal nog praten over die paar bijzondere schattingen die we binnengehaald hebben. Winonah blijft onze geliefde vorstin. Ik, Wendir, zal haar vertrouwde, geëerde raadgever zijn en zo zal de macht ..." hij laat de stenen rinkelen, „in onze handen komen. Kijk! "

„Voorwaar, heer Wendir, mijn hulde voor uw doorzicht! " lacht Awain. „Maar hebt u niets vergeten? Hoe zal de bevolking buiten de burcht het opnemen als hun vorst weggaat? Wat weten zij van wat er in de burcht is omgegaan? " „Geen nood, waarde strijdmakker," antwoordt de rechter met een vals knipoogje. „Ik heb in 's konings naam immers zulke hoge belastingen op laten leggen, dat het landvolk blij zal zijn wanneer het de Noorman kwijt is."

Op dat ogenblik gaat de deur open. Verrast ziet Awain op. Heidrun! „Wendir," zegt ze, „zeg mij thans wanneer zal de koning eindelijk komen? En waarom heb je Pum Pum in de kerker gezet? " Wendir neemt met een achteloos gebaar de dobbelstenen bijeen. „Je krijgt je koning, mijn duifje," zegt hij dubbelzinnig. „Nog even geduld ... of heb je het bij mij soms niet goed? " En met een grijns strekt hij zijn hand uit voor een liefkozing. „Laat dat! " bijt ze hem toe. En vóór iemand er op bedacht is, geeft ze de rechter met haar kleine hand een kletsende slag in het gelaat ...

Wendir laat slechts een zacht lachje horen. „Temperament heeft zij, mijn toekomstige koningin! Een uitgezocht voorproefje, jonkvrouwe Heidrun!" Met ijzige minachting keert Heidrun zich van hem af en schrijdt het vertrek uit. Wendir keert onmiddellijk terug tot de zaak die hen bezighoudt: „U kent nu de bijzonderheden! " zegt hij. „Weldra hoor je meer! "
In het halfdonker van hun slaapvertrek overleggen Halfra en Awain wat hun te doen staat. „Je hebt gelijk gehad! " zegt Halfra in ruiterlijke erkenning. „Ik ben akkoord met je plannen. Wat zullen wij doen? " „De koning waarschuwen," zegt Awain zacht maar beslist. „Dus zo snel mogelijk hier vandaan. Maar," voegt hij er aan toe, „Heidrun moet met ons mee en Pum Pum. En dan ... de burcht uit! "

Maar in een ander vertrek schudt op ditzelfde ogenblik Likar zijn donkere hoofd. Misprijzend ziet hij Wendir aan. „Ik vertrouw die twee niet ... Een cipier neergeslagen, een krijgsknecht omgekocht en dan plotseling hier ... Ik vind dat je er niet goed aan gedaan hebt, Wendir, door in hun aanwezigheid zo breedvoerig over onze plannen te spreken! " Wendir maakt een luchthartig gebaar. „Je ziet spoken, vriend Likar," zegt hij goedgemutst. Maar zo gemakkelijk laat de ander zich niet overtuigen. „Misschien spoken van vlees en bloed! " zegt hij duister. „Wat gebeurt er Wendir, als ik misschien toch gelijk heb?" „Dan ligt hun lot in mijn handen!" glimlacht de ander en hij laat zijn dobbelstenen rammelen. „Dan weten ze te veel en komen ze deze burcht niet levend meer uit! "

Halfra en Awain zijn ervan overtuigd, dat zij snel moeten handelen. Quasi onverschillig gaan zij door de burcht van Wendir. Slechts een oude dienstmaagd stapt hen voorbij en wijst hun op hun verzoek het vertrek waar Heidrun verblijft. „Meisje," zegt Halfra, „je bent 't slachtoffer van een list ... de brief die jij aan koning Eric schreef, is er een onderdeel van ... je gevoelens ahem ... worden schándelijk misbruikt! Tégen koning Eric, let wel! ! " „Zeg mij, heer Awain," vraagt ze met trillende stem, „wat moet ik doen? Wat *kan* ik nog doen ... en ... wat moet de koning wel van mij denken?" Kort en zakelijk klinkt zijn antwoord: „Wij zullen je helpen. Maak je klaar om ons te vergezellen. Wij moeten nu eerst Pum Pum uit de kerker halen, daarna komen wij hier terug. Zorg dat wij niet behoeven te wachten! "

Hij wendt zich onmiddellijk af om haar blik te ontgaan en behoedzaam verlaat hij achter Halfra het vertrek. Niemand vertoont zich in de gangen. De beide mannen lopen zo zacht mogelijk. Naar beneden moeten zij, in de gewelven van het slot waar zich de kerkers bevinden. Tot hun grote opluchting bereiken zij onopgemerkt hun doel. Daar zijn de cellen, naast elkaar in een sombere rij, met zware grendels gesloten. Bewakers zien zij niet. Blijkbaar vertrouwt Wendir op die grendels ... en op zijn grachten! !

Halfra versnelt zijn pas om de eerste kerker te bereiken, maar een beweging van Awain doet hem aarzelen. „Stop! " zegt Awain fluisterend. „Iemand volgt ons! " In een drukkende stilte houden zij hun adem in. Daar zijn ze weer: zachte voetstappen op de kerkertrap, die sluipend achter hen aankomen ...

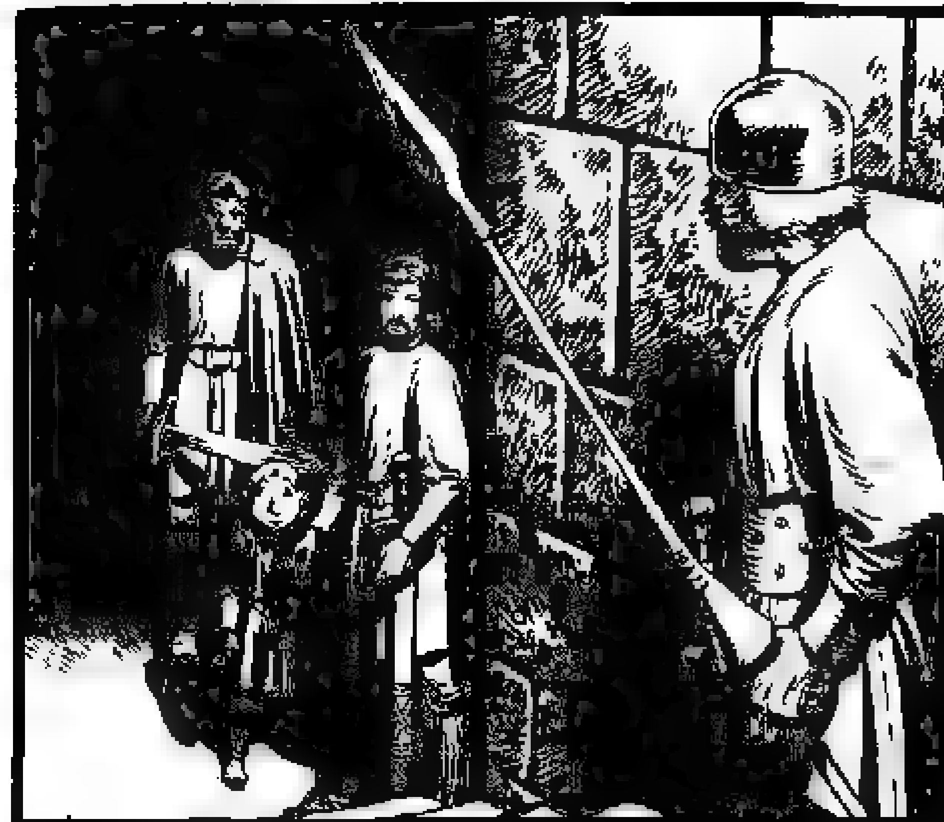

„Blijf hier staan! " fluistert Awain dringend, en bliksemsnel duikt hij weg achter de muur, om buiten het gezichtsveld te komen van degene die de trap afdaalt. Onbewogen kijkt heer Halfra naar de gestalte die dreigend, met getrokken zwaard de trap afkomt. Likar. Natúúrlijk Likar, Wendirs verknochte handlanger. Nader en nader komt hij. Halfra ziet zijn ogen onheilspellend flikkeren. „Wel, wel! " zegt Likar sarcastisch. „Onze jongste medestander! Wat zoek je hier, gladjanus? Wil je misschien je eh ... toekomstig verblijf alvast verkennen of kom je soms voor de ... dwerg? He? " Hij laat plotseling de spottend-slepende toon varen en vraagt fel: „Waar is die vriend van je? " Halfra kijkt de man onverstoorbaar in zijn ogen. Achter Likars dreigende gestalte ziet hij Awain aansluipen. Maar meteen vaart er een schok door Likar. Heeft het zachte gerucht van Awains nadering zijn oor getroffen, of leest hij het in Halfra's ogen? Met de snelheid van een panter keert hij zich om, om deze tweede tegenstander het hoofd te bieden.

Nu! gaat het door Halfra heen. Met ijzeren kracht laat hij zijn vuist neerdalen op het donkere hoofd vóór hem. „Slaap! Heer Likar! " zegt hij doordringend, „en droom van het oordeel des konings dat je treffen zal! " Nog eens en nog eens slaat hij toe ...

Een opgeluchte Pum Pum kijkt zijn bevrijders dankbaar aan. Snel wordt de bewegingloze Likar in de kerker van de dwerg gesleept. „Snel nu! ” zegt Awain. De grendel schuift knarsend dicht en op hun tenen begeven zij zich naar de trap. Een zwaarbewapende wachter verschijnt. Argwanend kijkt hij op de beide edelen neer; dan dwalen zijn blikken naar de dwerg. „Waarom heb je dit mannetje uit de kerker gehaald? ” vraagt hij wantrouwend. „Op bevel van Wendir! ” zegt Awain, terwijl hij dichter op de man toetreedt en zich wat vertrouwelijk naar hem overbuigt. „Er is een verrader binnen deze muren,” voegt hij er gedempt aan toe. „Hij kent onze plannen en heeft blijkbaar de Noorman gewaarschuwd. Het schijnt dat Eric hierheen wil komen en wanneer hij Pum Pum, zijn spion, en het meisje Heidrun hier vindt, zijn we allen verloren! ” Sprakeloos kijkt de wachter hem aan. „Wendirs bevel luidt, deze spion en het meisje weg te brengen naar een stille plaats, hun eh ... láátste plaats! Het moet snel gebeuren! ” zegt Awain nog, „en in alle stilte! Nóg kennen wij de verrader niet die zich in ons midden bevindt, maar wie het ook is, hij mag dit niet te weten komen. Anders zou het nog kunnen mislukken! ”

Nog altijd blijft de krijgsknecht zwijgen. Begrijpt hij eigenlijk wat Awain bedoelt? Gespannen zien Awain en Halfra naar 's mans wat domme gezicht. Als hij hen nu maar gelooft! Halfra's ongeduld stijgt ten top. Waarom zegt die kerel niets? Al dit tijdverlies ... iedere minuut is kostbaar, ieder ogenblik verwacht hij het geschreeuw dat Likar zal laten horen als hij tot zichzelf komt ...

„Komaan! " zegt Awain. Hij neemt de waker bij zijn arm en voert hem mee, de trappen op, wèg uit de kerkergewelven, naar een stille gang. Strak ziet hij de man in de ogen. „Je mag ons helpen," zegt hij dan, alsof dat een grote gunst is. „Zorg dat er paarden klaar staan. Wendir moet ons zijn laatste instructies geven. Zorg ervoor, dat wij daarna meteen kunnen vertrekken." Voor het eerst neemt Halfra het woord. „Vooruit, man! Talm niet langer! " Awain kijkt Halfra licht verwijtend aan. „De wachter doet slechts zijn plicht," zegt hij met goedgespeelde afkeuring. „Je moet hem niet te hard oordelen, Halfra! Hij zal voor de rijdieren zorgen! "

Na een laatste blik van twijfel keert de wachter zich om en gaat schouderophalend weg. Awain fluistert Halfra toe zich met Pum Pum in een nis te verbergen. Zelf zal hij Heidrun halen. Weldra komt hij met het meisje dat zich reisvaardig heeft gemaakt, terug. Door niemand opgemerkt bereiken zij de poort. Buiten de eerste omheining zien zij de wachter staan bij drie inderhaast gezadelde paarden. Heidrun stijgt het eerst op en Halfra zet Pum Pum met een forse zwaai in het zadel.

„Wendir zal je belonen! " zegt hij tot de wachter. „Ik heb hem ..." Verder komt Halfra niet. Woedende kreten dringen uit de donkere opening van de poort tot hen door. Met verwarde haren en door haat vertrokken trekken, komt Likar aanstormen. „Grijpt hem! " gilt Likar. „Doodt die kerels! Verraad! "

In een onderdeel van een seconde springen Halfra en Awain in het zadel en wanneer de eerste krijgsknechten de weinige meters hebben afgelegd die hen nog scheiden van de ruitergroep, hagelen de zwaardhouwen van de beide edelen op hen neer. Op alles bedacht grijpt Halfra de teugel van Heidruns paard. „Opzij! " buldert hij en dreunend komt zijn zwaard neer op de helm van de krijgsknecht, die naar de teugel van Halfra's paard grijpt. Awain laat zich ook niet onbetuigd. Hij vecht zich een doorgang door de kerels die zijn paard omringen. Links en rechts vallen ze neer. Met ijzeren kracht laat Awain zijn zwaard neerkomen op de laatste man die hem nog durft te naderen en door de bres in de gelederen van de vijand die daardoor ontstaat, kunnen Halfra en Heidrun vooruitschieten, de vrijheid tegemoet. Nog eenmaal zwaait Awain zijn wapen, dan geeft ook hij zijn paard de sporen.

In stilte rijden zij in galop door de nacht. Eindelijk, op een stille plek in het woud, geeft Awain het sein om af te stijgen. Verruimd halen zij adem. „Langs de uiterste rand van de diepste afgrond! " zegt Halfra weids en Awain knikt. „Met het hoofd erboven! " zegt hij kort. „Gelukgewenst! " „Wij nu meester koning helpen kunnen! " zegt Pum Pum. Heidrun slaat plotseling haar ogen op en ziet Awain met ontsteltenis aan. „De koning! " zegt ze en haperend voegt ze er aan toe: „Mijn brief ... Halfra zei toch dat ... Wendir de koning daarmee treffen wil ...? " „Ja! " zegt Awain stroef. „Daarmee werd je bedrogen ..." „Maar," stamelt Heidrun, „mijn brief ... Wendir heeft die brief nog ...

„Laat mij dit gevaar van de koning afwentelen," smeekt het meisje. „Ik zal de brief bij Wendir gaan halen! " „Geen man van eer," snuift Halfra met stemverheffing, „kan toestaan dat jij naar Wendirs burcht terugkeert! " „Maar ik moet! " zegt het meisje met onverwachte heftigheid. „Ik moet! Het is ... 'n soort liefdesbrief ... en ... de koning ..." „Je hebt geen kans! " herhaalt Awain stug. „Luister," zegt ze. „Ik rijd terug en vertel Wendir dat jullie mij tegen mijn wil ontvoerd hebben. Daarna zorg ik ervoor mij meester te maken van de brief en ontsnap weer ..." „Alsof dat allemaal zó maar gaat! " zegt Awain schamper. „Jij kunt Wendir niet om de tuin leiden. Jij loopt zó met je gevoelens te koop ..." Hij zwijgt verward, beschaamd over zijn eigen harde woorden. „Wendir is een man! " zegt Heidrun verachtelijk, „en geen man, hoe sluw ook, is opgewassen tegen de listen van een vrouw! " „Tja," zegt Halfra, „dáár kon ze weleens gelijk in hebben ..." En zij krijgt haar zin. Fier gezeten op haar rijdier spoedt zij zich na een korte groet terug naar Wendirs burcht ... In gedachten verzonken staart Awain haar na.

„Kom! " zegt Halfra met een diepe zucht. „Een lange rit wacht ons! Naar het oosten! Naar de koning! " „Ik ben klaar," zegt Awain langzaam. Nog eenmaal zoeken zijn ogen het steeds kleiner wordende figuurtje van Heidrun. Dan wendt hij zich om. „Het spijt mij ..." zucht hij. „We hadden het meisje niet mogen laten gaan ... en ik ben grof tegen haar geweest ..." Halfra haalt zijn schouders op. „Da's de liefde," zegt hij wijsgerig. „Wij konden haar toch niet houden! Maar waarom zég je dat? " „Omdat," herneemt Awain somber, „omdat een vreemd gevoel mij zegt, dat wij haar voor de laatste maal levend gezien hebben ..."

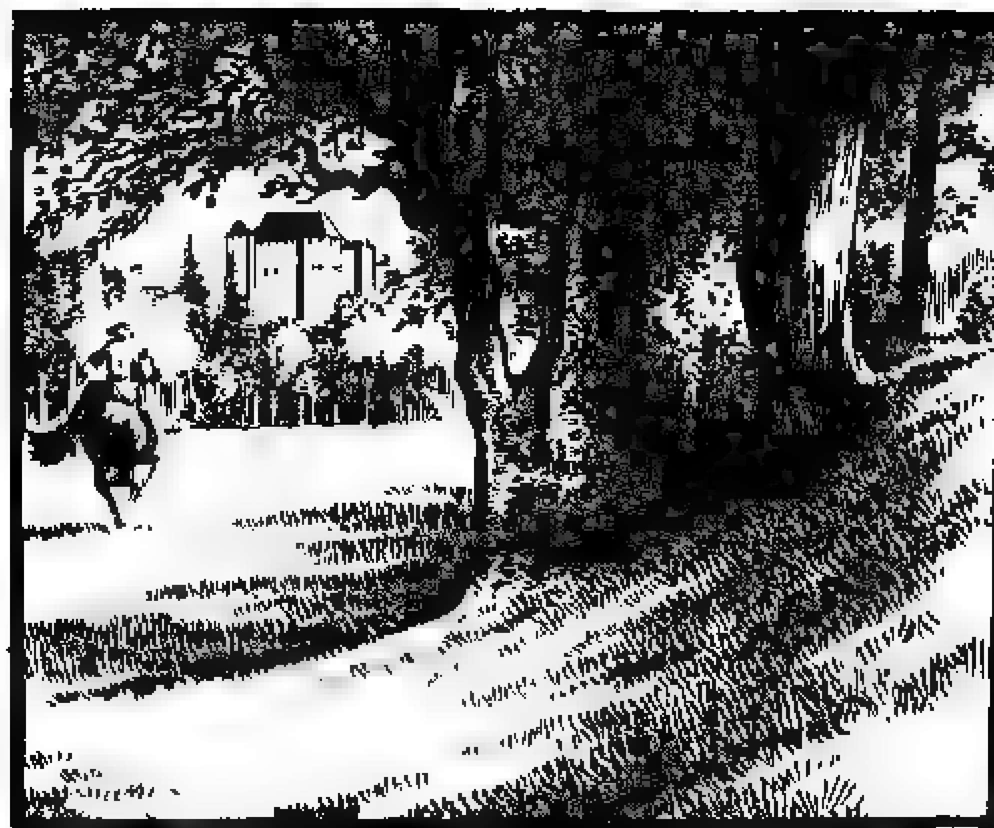

Zwijgend rijden zij voort. Een lange tocht door eenzame streken. Rust gunnen zij zich nauwelijks en slechts weinige uren besteden zij aan een korte slaap. Maar dan, de volgende morgen zien zij twee andere ruiters naderen. „De koning! " roept Halfra verheugd, terwijl hij reeds van verre met een brede armzwaai de aandacht trekt. Eric ziet er vermoeid uit en de begroeting is hartelijk maar kort. Ewoud bevindt zich in zijn gezelschap. „Wij zijn gekomen," zegt Awain in antwoord op een vraag van de Noorman, „om u voor te bereiden op een duivelse samenzwering die onder leiding van rechter Wendir tegen u gesmeed wordt." Kort en duidelijk zet hij uiteen, hoe Wendir de gevoelens van Heidrun misbruikt heeft, hoe hij daarmee de koning verdacht wil maken bij koningin Winonah om tweedracht te zaaien in het rijk ... en hem dan van zijn troon wil beroven. „Wij hebben hem horen snoeven," voegt hij er aan toe, „hoe hij Winonah in schijn koningin zou laten blijven om des te beter het land te onderdrukken! " „Ik dank jullie voor je trouw! " zegt Eric. Een diepe rimpel in zijn voorhoofd verraadt de verontwaardiging die hem bezielt. Maar verder geeft hij onbewogen zijn bevelen. „Awain, rijd spoorslags naar Wograms burcht. Pum Pum zal je vergezellen. Jullie zullen de koningin inlichten en haar in mijn naam de onrust uit het hart wegnemen! Geen enkel oponthoud, Awain! Dit alles heeft al te lang geduurd! " Hij wendt zich tot Halfra: „En jij, jij volgt mij! Wij gaan naar Wendirs burcht. Heidrun bevindt zich in ernstig gevaar! "

In razende vaart jagen Eric en Halfra door de wouden en langs de velden. Zo naderen zij de plaats die Heidrun een dag eerder bereikt heeft met de bedoeling om tóch nog de gevolgen van haar goedgelovigheid tegenover Wendir te voorkomen. Zo flink als ze zich in deze vroege morgen heeft gehouden bij het afscheid van Halfra en Awain, zo klein voelt ze zich nu, enkele uren later slechts, nu ze weer het terrein van Wendir moet betreden. Hoe doorzichtig schijnt haar nu zelf het verhaal, waarmee zij de dobbelaar weer gunstig zal moeten stemmen. Beslist zet zij zich over haar gedachten heen en rijdt tot voor Wendirs slot. Verbaasde uitroepen van de krijgsknechten begroeten haar. Maar die verrassing duurt niet lang. Weldra drommen de kerels om haar heen en verwensingen klinken op, terwijl een van de wachters Heidruns paard ruw bij de teugel grijpt en een ander haar met onheilspellende blik beveelt om af te stijgen. Dan verschijnt, gewaarschuwd door het rumoer, de sombere Likar, die Heidrun met een gemene grijns opneemt. Zij doet alsof zij het niet merkt en zegt: „Breng mij naar Wendir! Het is mij gelukt uit de handen van mijn ontvoerders te ontsnappen. Ik moet hem over hen inlichten! ”
Tergend langzaam knikt Likar met zijn hoofd. „Inlichten," herhaalt hij temerig om, met een plotselinge overgang die hem eigen is, er op scherpe toon aan toe te voegen: „Maar nu de waarheid! De allerkleinste leugen zal je bezuren, juffie, en wat *mij* betreft ..., ik geloof je *nu* al niet! ”

Verstoord ziet Wendir op van de dobbelstenen, die hij met intens genoegen telkens weer laat uitrollen. „Die meid is terug! " zegt Likar ruw. „Met geweld werd ik meegevoerd deze nacht! " valt Heidrun haastig in. De doordringende ogen van Wendir krijgen een ironische uitdrukking, maar snel spreekt het meisje verder: „Eerst toen deze mannen zich veilig genoeg waanden om af te stijgen en rust te nemen, gelukte het mij bij de paarden te komen en te ontsnappen! " De rechter ziet het meisje wat schamper aan en zegt: „Je schijnt er een spelletje van te willen maken, niet? " Hij werpt een blik op zijn dobbelstenen en gaat voort: „Je meent misschien betere worpen te kunnen doen dan ik! Of wil je van *mij* soms de inzet maken van je spel, he? " „Ik begrijp je niet," zegt Heidrun. „Ook Halfra en Awain kwamen onder een voorwendsel hier binnen! " antwoordt Wendir. „Gelóóf je mij dan niet? " vraagt ze onschuldig. „Het zou mij spijten als ik je niet kon geloven! " zegt Wendir. „Spijten! " vraagt Heidrun. „Waarom? " „Dan zou ik namelijk," grijnst Wendir kalm, „gedwongen zijn je te doden! Ik doe nu nog slechts winnende worpen! "

Onrustig wacht Heidrun in de haar toegewezen kamer het vallen van de nacht af. Nu! denkt ze. In Wendirs werkkamer moet de brief zijn. Onhoorbaar begeeft zij zich naar de deur en luistert, de knop in haar hand. Nee, alles blijft stil. Voorzichtig opent zij de deur, met een laatste blik door de kamer. Maar wanneer zij haar hoofd omwendt om naar buiten te glippen, staart zij in het grijnzende gelaat van een schildwacht.

Zij gooit de deur weer dicht voor de man een woord kan uitbrengen. Na een half-doorwaakte nacht waagt Heidrun zich opnieuw naar de deur van haar kamer. Verlicht haalt ze adem. De schildwacht is ditmaal verdwenen. Snel glipt ze de gangen door, naar de werkkamer van Wendir. Als ze de deur wil openen, overvalt haar een plotselinge aarzeling. Wat moet zij doen als Wendir binnen is? Daaraan heeft zij in de opwinding nog helemaal niet gedacht. Maar zelfbewust zet zij de vrees van zich af. „Dan zal ik hem zeggen," denkt ze, „dat ik zo vréselijk naar hem verlangde ..."

Voorzichtig opent ze de deur op een kier. Er is niemand! Onhoorbaar treedt ze binnen en sluit zorgvuldig de deur achter zich. Gejaagd kijkt ze rond. Ze mag geen tijd verliezen. Waar kan de brief zijn? Snel kijkt ze in de kasten, nee, daar is niets. Zoekend kijkt ze rond. Wat blijft er nu nog over? Een onberedeneerde schrik overvalt haar. Als Wendir de brief nu eens niet hier bewaart? Misschien draagt hij hem bij zich. Maar dan ... wacht! Daar staat Wendirs schrijfplank. Die lade! In zenuwachtige haast schuift ze de lade open. Perkamenten, schrijfgereedschap. Ja ... ze hééft hem, de brief, haar gevaarlijke brief aan de koning.

Het hart klopt Heidrun in de keel. Ze moet even stil blijven staan om niet duizelig te worden, om haar gejaagdheid de baas te worden. Maar juist daardoor komt het dat het meisje het zachte geluid ontgaat van de deur van het vertrek, die behoedzaam opengaat en weer gesloten wordt. En daarom overvalt het zachte kuchje haar als een donderslag ... zenuwachtig beweegt haar hand zich om het laatje weer dicht te duwen. Trillend draait ze zich om en staart in de ogen van ... Wendir! !

„Wat doe je daar? " vraagt Wendir zoetsappig met een blik op de brief, die het meisje nog steeds in haar hand houdt. „Ontvoerd, nietwaar? En aan boze ontvoerders ontsnappen? En weer haastig naar uw geliefde gastheer Wendir ..." Hij wacht even en gaat dan scherp voort: „ ... om de brief in handen te krijgen, nietwaar?" Een rilling gaat door Heidrun heen. In Wendirs hand blinkt plotseling een mes. Het is of haar ogen naar dat scherpe staal worden toegetrokken, alsof de stem van Wendir van heel ver tot haar doordringt, wanneer hij verder gaat: „Je bedrog is duidelijk! En daar zul je nu de gevolgen van ondervinden! "
Langzaam, sluipend als een kat, komt Wendir naderbij. En uit drang naar zelfbehoud wijkt Heidrun achteruit. Nader komt Wendir en nog tracht zij de afstand te bewaren. Maar dan wankelt zij plotseling, de tafel verspert haar weg. De laatste kracht zinkt uit haar weg, achter zich grijpend zoekt zij steun om staande te blijven. Haar hand tast mis, toch niet ... onmiddellijk gaat het door haar heen, dat die metalen kilheid alleen van de bronzen kandelaar kan zijn, die zij daarstraks gezien heeft. Haar hand sluit zich om het bovenstuk ... en juist als Wendir met een triomfantelijke grijns wil toestoten, zwaait de zware voet van de kandelaar door de lucht en komt bonkend op zijn schedel neer. Bewegingloos zakt hij ineen. „Dit is het laatste," flitst het door Heidrun heen, „hard tegen hard .. nu hoef ik geen genade meer te verwachten ..." Met een gevoel van afgrijzen laat ze de kandelaar uit haar hand vallen. Wat heeft ze gedaan? De gedachte dat anders *zij* daar gelegen zou hebben ..., oh, ze wil er niet eens aan denken! De brief! Dat is nu het enige wat haar mag bezighouden. Het gaat om de koning! Ze moet hier weg, hoe sneller hoe liever!

Snel loopt zij de gangen door. Wèg van die kamer, wèg van die roerloze gedaante daar op de vloer ... Nog steeds de brief in haar hand klemmend, zoekt ze de richting van de uitgang. Maar in haar opwinding botst zij bij een zijgang bijna tegen een man op, die haar met een argwanende blik staande houdt. „Waarheen zo snel? " vraagt hij temerig. Het is Likar! „Oh ... Likar! " zegt Heidrun om tijd te winnen. Dan, terwijl ze haar hand met de brief zoveel mogelijk achter zich houdt, gaat ze half-fluisterend voort: „Ik ... ik ben maar weggevlucht ... Wendir wilde mij niet met rust laten! Hij ..." Likar kijkt haar met een grijns aan en knikt. Ja, dát kan hij zich voorstellen! „Onze burchtheer heeft een goede smaak! " zegt hij dubbelzinnig. „Waar is hij nu? " „In de torenkamer! " antwoordt Heidrun gejaagd en met onuitsprekelijke opluchting ziet zij hem na een laatste donkere blik snel verder gaan. Tijd, denkt het meisje, is alles voor mij. Likar mag Wendir niet in zijn kamer vinden ... nú nog niet! Ongeduldig wacht zij tot Likar uit het gezicht is. Dan, voor het ogenblik zich veilig wetende, snelt zij voort, de gangen door de trap af. Het kan haar nu niet meer schelen of ze misschien nog iemand tegenkomt. Voort moet zij, naar de poort. Als Likar Wendir niet in de torenkamer vindt ... Zij holt de trappen verder af, want nu weet zij dat dit een wedloop is met de dood ...

De wachters kijken vreemd op als het meisje daar eensklaps op hen komt toelopen. Ademloos houdt ze de pas wat in. „Men wil heer Wendir van het leven beroven! ” stoot ze jagend uit. „Snel, snel, haast u toch! ” Als radeloos loopt ze langs de wachters heen, op de krijgers toe, die bij de buitenste borstwering post hebben gevat en die haar hulproepen ook gehoord hebben. „Heer Wendir! ” roept ze nog eens, „redt hem, o redt hem! ” Met een snelle blik naar elkaar draaien de krijgsknechten zich om en stormen de burcht binnen. Nu ! denkt Heidrun, en sneller dan ze ooit gelopen heeft, gaat ze langs de houten omheining, de laatste hindernis die haar scheidt van de vrijheid. Eén ogenblik aarzelt zij. Zal ze trachten een paard te krijgen? Maar nee ... daarvoor heeft zij geen tijd meer. Wendir kan ieder ogenblik bijkomen en als hij al niet tot bewustzijn komt, zal Likar hem vinden ...

Vast klemt zij de brief in haar hand. Een wilde vreugde maakt zich van haar meester. Het is haar gelukt! Buiten de burcht! Maar nog kunnen zij haar zien, op dit geheel open terrein. Een stekende pijn in haar zij kwelt haar bij iedere stap. Nee, niet wachten, sneller! Maar dan hoort zij achter zich woedende kreten en onmiddellijk weet zij, dat haar vrees bewaarheid is. Haar list is ontdekt. De achtervolgers komen haar na met huilend geschreeuw. Wanhopig klemt ze de tanden op elkaar. Lopen moet ze, dóórlopen! De bosrand! Als ze die bereiken kan voor de kerels haar ingehaald hebben, dan is er een kans, een heel kleine kans.

Met een woedende verwensing ziet Wendir haar tussen de bomen verdwijnen. Wild drijft hij zijn rijdier aan, maar het helpt niet. In de dichte, lage struiken kan het dier nauwelijks vooruitkomen. „Afstijgen! " brult hij de naderkomende krijgsknechten toe. Reeds heeft hij zich op de grond geslingerd. Met grote sprongen gaat hij zijn helpers voor. „Zoek haar! " grauwt hij achterom, „grijp haar levend! " In een brede slagorde rukken de krijgsknechten voort alsof zij een machtig leger voor zich hebben in plaats van één enkel opgejaagd meisje, dat zich met stotende ademhaling en wild bonkend hart op een duistere plaats onder het gebladerte verborgen heeft. De vage blijdschap over het behouden van de voorsprong smelt weg onder de angst voor ontdekking. Een dof gevoel van berustende wanhoop dreigt haar te bevangen. Wat anders dan de dood kan hiervan het einde zijn, als de kerels haar vinden?
Nog dieper duikt zij weg. Zwaar dreunen de stappen van de krijgsknechten, schril klinken de aanwijzingen die zij elkaar toeroepen. Met lange takken slaan zij op de struiken ... de drijfjacht is in volle gang! Dichter en dichter komen de geluiden. Heidrun houdt haar adem in. Vlak bij haar schuilplaats houdt een van de mannen stil. De slag van een dorre knuppel gaat rakelings langs haar heen. Maar opgelucht hoort zij de gestalte verdwijnen. Lang duurt haar opluchting niet. Want haar tot het uiterste gespannen oren vangen woorden op die Wendir zijn mannen bevelend toeschreeuwt: „Haal de honden, domkoppen! Die zullen haar zeker vinden! De honden zullen haar wel uit de struiken jagen! "

In de verte klinkt al een jankend geblaf. Zonder zich te bedenken, werkt Heidrun zich het struikgewas uit, tussen de dicht opeen staande struiken komt ze sneller vooruit ... Opeens staat ze voor een heldere beek. Water! Ze herinnert zich dat de beste speurhond het spoor verliest, als het wild water doorkruist ... Dit keer is *zij* het wild ... Ze neemt haar rokken bijeen en stapt in het koude water. Diep is de beek niet en snel spoedt zij zich naar de andere oever. In haar opwinding beseft ze niet, hoe verkeerd zij er aan doet de beek recht over te steken. Zij weet niet, dat zij de scherpe neus van de honden alleen dán kan misleiden, wanneer zij een eind door het water stroom op- of afwaarts gaat. Onbewust van deze fout snelt zij weer voort tot aan de rand van een glooiende bosweide: een grote, lichte vlakte. Een kort ogenblik staat Heidrun in beraad. Achter haar heerst stilte, slechts af en toe verbroken door een kort, verwijderd geblaf, een schorre, onverstaanbare uitroep. Dit is haar kans ... Op deze weide zal men haar niet het eerst zoeken. Wanneer zij het woud aan de overzijde van de vlakte kan bereiken ... Over de weide snelt het meisje naar het eerste boomgroepje. Zo wil zij, steeds dekking zoekend, de overkant trachten te bereiken. Maar wanneer zij, na een gejaagde blik om zich heen de sprong waagt naar het volgende bosje, klinkt eensklaps een triomfantelijke kreet aan de zoom van het woud ... Wéér is zij ontdekt ... En nu maakt de doffe vrees welke zij tot nu toe voelde, plaats voor de ontstellende zekerheid ... dat zij nooit, nooit aan haar achtervolgers zal kunnen ontkomen. Half snikkend om haar machteloosheid begint zij weer te lopen en terwijl de angst haar keel dichtsnoert, beseft zij dat zij deze wedloop om haar leven zal verliezen ...

Heidrun voelt dat zij aan het einde van haar krachten is. In het bos ... aan de andere zijde van deze weide zal ze veilig zijn ... maar het is zo ver ... zó ver ... Op dat moment verschijnen er twee ruiters in snelle draf aan de bosrand. In een oogwenk heeft Eric de jacht op de weide overzien! Hij rukt zijn zwaard uit de schede. „Voorwaarts! " roept hij met krachtige stem tot Ewoud en Halfra en zijn ros de sporen gevend, stormt hij de helling af. Wanneer Heidrun de voorste ruiter herkent, vlamt haar hoop weer op. Vaster klemt zij de brief in haar hand. Tranen verduisteren haar blik ... Ze lacht en snikt tegelijk ... „Mijn koning! O, ik wist wel dat u mij niet zou verlaten ... " Met vaste hand zendt de Noorman – wit van woede – Heidruns belagers drie, vier pijlen tegemoet en rochelend stort er een van zijn paard. Verschrikt door deze plotselinge immenging houden de krijgsknechten hun rijdier in. „Het is de koning! " roept dan een stem ontsteld ... Aarzelend zien de mannen elkaar aan. Dan, als bij zwijgende afspraak, wenden zij de teugel. Met grimmige voldoening ziet Eric de mannen terugwijken. Nog slechts enkele honderden meters scheiden hem van de vluchtelinge en weldra zal het meisje veilig zijn. Maar dan maakt één ruiter zich los uit de troep. Een ruiter, die zich klaarblijkelijk niet door de verschijning van de Noorman heeft laten verrassen. Wendir! ! In wilde galop snelt deze het meisje, dat zich reeds in veiligheid waande, achterop. Erics ogen worden groot van afgrijzen. Hij doorziet Wendirs bedoelingen en schreeuwt: „Heidrun!! Pas op ... achter je. Buk je!!" Te laat ... Een flitsende pijl treft Heidrun meedogenloos in de rug en met een zachte, snikkende kreet stort het meisje ter aarde ...

In vliegende galop keert Wendir naar de krijgsknechten terug, die een goed heenkomen zoeken. „Vooruit, omkeren," snauwt hij. „Vechten! " Strak kijkt de hoofdman zijn burchtheer aan. „Niet tegen de koning! " zegt hij, „zelfs niet voor jou, Wendir! Ik doorzie het nu! Je hebt gelogen. Niet de jonkvrouwe smeedde een complot tegen de koning, jij, Wendir, jij bent de verrader! " Een instemmend gemompel klinkt op. Dreigend gaat de hoofdman verder: „Wendir! Wij staan aan de kant van de koning! Jij bent nu mijn gevangene! In naams des konings! " „Rebellen! " sist Wendir onlogisch. Met een felle ruk aan de teugel wendt hij zijn paard. Een machtige zwaardhouw treft de krijgsman die hem in de weg staat. Voor iemand goed beseft wat er gebeurt, heeft Wendir zich losgemaakt uit de groep en gaat er in wilde ren vandoor.

„Volg mij! " beveelt Halfra, die op hen is toegereden. Achter Halfra zetten zij de achtervolging in. Plotseling struikelt Wendirs paard en deze stort ter aarde, om echter meteen weer op de been te komen. Razendsnel heft hij zijn boog en dodelijk getroffen glijdt een van de voorste ruiters met een zachte kreet van zijn paard. „Grijpt hem nu! " schalt Halfra's woedende stem. Wendir loopt voor zijn leven naar de bosrand en voor zij hem kunnen bereiken, verdwijnt hij in de struiken. „Laat de kerel niet ontsnappen! " buldert Halfra. „Een buidel vol goud en 's konings dank voor hem die de verrader grijpt. Dood of levend! Vooruit! "

Wendir werkt zich door het dichte struikgewas heen. Stilte heerst om hem heen ... Van verre dringen zwakjes de stemmen van zijn achtervolgers tot hem door. „Terug! Deze jacht is voor de dommen! " hoort hij Halfra's zware stem roepen. „Omsingelt het woud! " Wendir heeft genoeg gehoord. Hij moet weg, het bos uit, voor de dodelijke cirkel rondom hem gesloten wordt. Het dreunen van de paardehoeven dringt tot hem door, achter zich, maar ook aan zijn linkerhand, nu ook rechts ... Plotseling houdt hij zijn pas weer in en staat hijgend stil. Voor hem uit klinken óók stemmen. Te laat! De kring is gesloten, de weg is afgesneden. Wild kijkt Wendir om zich heen. Hij zit als een rat in de val ... Behoedzaam trekt hij zich terug in de duisternis terwijl zijn hersens koortsachtig werken. Zal hij proberen uit te breken of moet hij afwachten en het hier uitvechten? De eerste mogelijkheid biedt hem een kleine kans, de laatste betekent een zekere dood. Onwillekeurig tast hij naar zijn dobbelstenen. „Mijn laatste metgezellen," mompelt Wendir, „nooit hebben ze mij in de steek gelaten en nu ..." Eensklaps is zijn tweestrijd overwonnen. Deze stenen ... zij zullen beslissen.

„Driemaal zes ogen," fluistert hij koortsig, „driemaal zes en ik breek erdoor! Als ik mis gooi ... dan zal mijn laatste gevecht hier plaatsvinden! " Bijna liefkozend weegt hij de stenen op zijn hand ... „Maar Wendir gooit nooit mis! " giechelt hij voor zich heen. Hij bedwingt het lot! En dan, als wil hij zijn gedachten vóór zijn, laat hij in een bliksemsnelle beweging de stenen uitrollen.

Met een woedend gebaar grist hij de stenen bijeen en werpt ze ver van zich: driemaal een onnozele één! Hij grijpt naar zijn boog. „Ik zal ze vernietigen," gromt Wendir met een kwaadaardige blik. „Ik zal ze verstrooien, ik zal ze ..." Opgewonden verlaat hij met grote stappen zijn schuilplaats en loopt door het woud, zijn boog gereed.
Zenuwachtig trachten de beide krijgsknechten de duisternis van het woud vóór hen te doorgronden. Als bij stilzwijgende afspraak zijn ze bij elkaar gebleven, ondanks alles nog vol ontzag voor Wendir, hun vroegere meester ... Een geritsel in het gebladerte doet de krijgsknecht aan de rechterkant opschrikken. Met oneindige ontsteltenis ziet hij zijn makker ineenzakken, maar hij krijgt de tijd niet om er verder over na te denken. Daar, vlak voor hem komt met woeste sprongen een donkere gedaante uit het kreupelhout. Wild wapperen zijn haren en hij stoot een onwezenlijk schrille lach uit: „Mijn knechten willen mij vangen! Verraders! Niemand kan zich vergrijpen aan Wendir, niemand, niemand, niemand! " „Te hulp! Te hulp! " schreeuwt de krijgsknecht met een van wanhoop overslaande stem. „Te hulp!" Met wilde bewegingen komt Wendir op de man af, die reeds half terugdeinst. „Sta en sterf! " brult Wendir. „Verrader! Ha, zo kom ik er door! " En met een wilde kreet springt hij op zijn voormalige krijgsknecht toe.

Maar Wendir juicht te vroeg en ... te luid. Zijn stem wijst de krijgsknechten, die hun hulproepende makker zoeken, de weg. Hij kan hun niet meer antwoorden, maar Wendirs eigen geroep lokt de mannen naar hem toe. Hoog zien zij hem opspringen tussen de bomen en op een open plek vindt de wrekende pijl der gerechtigheid zijn doel. Wendir wankelt ... zakt neer en rolt langzaam de helling af, die hem naar de vrijheid scheen te voeren ...
Breed valt de schaduw van Halfra over de sombere groep op de bosweide, waar Heidrun door Wendirs verraderlijke hand is gevallen. Diep-bewogen ondersteunt Eric het hoofd van het stervende meisje. „De verrader kreeg zijn loon! " zegt Halfra gedempt. Eric ziet op en Ewoud, die weer teruggekomen is van de achtervolging, knikt ernstig. Zwijgend laat Eric zijn blikken weer op Heidrun rusten. Halfra en Ewoud trekken zich wat terug. Dit smartelijk tafereel ontroert hen meer, dan zij zouden durven bekennen.
Heidruns ogen zoeken die van de Noorman. Stotend gaat haar ademhaling. Zij dwingt zich tot een glimlach en stamelt: „Wendir ... weg ... Mijn koning, geen gevaar meer ... vergeef mij ... de brief ..." „Je bracht mij de brief, meisje," zegt Eric zacht. „Je streed ervoor als een heldin ..." „Voor jou, mijn E..." haar stem breekt. Heidrun heeft haar taak volbracht. Duizend gedachten gaan de Noorman door het hoofd, nu hij op het gestorven meisje neerziet. Hij ziet slechts dat gezicht, dat nu tot rust gekomen is, hoort nog die laatste woorden waarin ze heel haar liefde heeft gelegd. En zo ontgaat het hem dat anderen zich bij het groepje hebben geschaard: Awain, die niet kan en niet wil geloven wat hij hier ziet ... Pum Pum, verbaasd dat zijn geliefde meester neerknielt bij Heidrun en ... Winonah!

Bescheiden heeft de koningin zich teruggehouden. „Mijn Winonah! " zegt Eric met zachte stem, wanneer hij opgeschrikt uit zijn gepeins is opgestaan en de koningin hem tegemoet treedt. „Ik was wat lang afwezig," zegt Eric. „Je was op tijd terug! " fluistert Winonah innig. „Als altijd op tijd voor mij! "

„Ik zag Likar," meldt Awain toonloos, „hij vluchtte, maar ik kon hem niet achterhalen." Een magische kracht trekt zijn ogen steeds weer naar die stille gedaante aan hun voeten. De smart om Heidruns verlies heeft hem bijna gevoelloos gemaakt. „Laat *mij* haar naar de burcht brengen," zegt Awain moeilijk, „naar de burcht van ... Wendir." Hij aarzelt even deze naam te noemen, alsof hij begrijpt hoezeer deze juist op dit ogenblik een wanklank moet zijn. Eric knikt begrijpend en met een handbeweging nodigt hij de anderen hem te volgen op weg naar de koningsburcht.

Sedertdien heeft deze vallei de naam gedragen van het meisje dat hier gevallen is. Vele edelen hebben op deze plaats hun snelle paarden een ogenblik ingehouden en menig vergrijsde knecht heeft hier in stille eerbied de muts van zijn hoofd genomen. Oude mensen vertellen dat lieflijke bloemen opgeschoten zijn op deze plek. En het volksgeloof wil dat deze bloemen nimmer verwelken, alsof zij tot in lengte van dagen de herinnering levend willen houden aan Heidrun, die de trouw aan haar geliefde koning meer waard achtte dan haar leven ...!

Het volgende nummer heet: DE PRIJS DER WRAKE

